

University of Slavonski Brod, Croatia

9 INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF MUSIC PEDAGOGUES

BOOK OF ABSTRACTS

MUSIC PEDAGOGY IN THE CONTEXT OF
PRESENT, AND FUTURE CHANGES 9
**Formal, Non-Formal, and Informal
Music Education: Research and Practice**

Slavonski Brod, 2025

PROGRAM

DEVETOG MEDUNARODNOG SIMPOZIJA GLAZBENIH PEDAGOGA
SLAVONSKI BROD, HRVATSKA OD 22. DO 24. SVIBNJA 2025.

PROGRAMME

OF THE NINTH INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF MUSIC PEDAGOGUES
SLAVONSKI BROD, CROATIA 22nd – 24th May 2025

Četvrtak, 22. svibnja 2025.
Sveučilište u Slavonskom Brodu
Svečana dvorana
Ulica 108. brigade ZNG 32

Thursday, 22 May 2025
University of Slavonski Brod
Grand Hall
Ulica 108. brigade ZNG 32

13:00 – 13:45

SVEĆANO OTVORENJE

OPENING CEREMONY

13:45 – 14:30

PLENARNO PREDAVANJE / PLenary SESSION

Dr. Regina Murphy, DCU Institute of Education, Dublin, Ireland:
Oblikovanje zvukova budućnosti: Putovi i mogućnosti prema
uključivom glazbenom obrazovanju
“Envisioning the Sounds of Tomorrow: Pathways and Possibilities
Towards Inclusive Music Education”

15:00 – 18:30

SEKCije

SESSIONS

18:45 – 19:30

PREDSTAVLJANJA KњIGA / BOOK PRESENTATIONS

Lubo Đuroković & Sabrina Vratić: Ivani učioničkih rješava: Nastavni
projekti u glazbenome obrazovanju: primjeri iz visokoškolske prakse /
“Beyond Classroom Walls: Teaching Projects in Music Education and
Examples from Higher Education Practice”
Denis Vasilj: Život i djelo Elly Bašić / “The Life and Work of Elly Bašić”

19:30

KONCERT / CONCERT: ACCORDION ORCHESTRA

“Brodski harmonikaški orkestar Bela pl. Panthy”

Petak, 23. svibnja 2025.

Sveučilište u Slavonskom Brodu
Svečana dvorana
Ulica 108. brigade ZNG 32

Friday, 23 May 2025

University of Slavonski Brod
Grand Hall
Ulica 108. brigade ZNG 32

8:30:00 – 16:30

SEKCije

SESSIONS

16:30 – 17:30

RADIONICE I PREZENTACIJE POSTERA /
WORKSHOPS AND POSTER PRESENTATIONS

17:45

PREDSTAVLJANJA KњIGA / BOOK PRESENTATIONS

Sopka Vranić: Čovjek i njene šest godine: Spoznajno-emociонаlno slušanje
glazbe u nastavi Glazbene umjetnost: primjeri dobre prakse /
“Cognitive-Emotional Listening to Music in Music Art Lessons:
Examples of Good Practice”
Irena Paulus: Audiolacija hrvatskoga filma: Primjeri suvremene
skladateljske prakse / “Audiovision of Croatian Film: Examples of
Contemporary Compositional Practice”

Uz glazbene izvedbe u organizaciji Glazbene škole Slavonski Brod /
Accompanied by musical performances organised by the Slavonski
Brod Music School

19:00

SVEĆANA VEĆERA

FORMAL DINNER

RESTORAN JELEN, UL. M. LANOSOVIĆA 8. B.

Subota, 24. svibnja 2025.

Sveučilište u Slavonskom Brodu
Zgrada rektorata
Ulica 108. brigade ZNG 32

Saturday, 24 May 2025

University of Slavonski Brod
Rectorate Building
Ulica 108. brigade ZNG 32

9:00 – 12:30

SEKCije

SESSIONS

12:30

SVEĆANOST ZATVARANJA CLOSING CEREMONY

SEKCIJE / SESSIONS

Četvrtak, 22. svibnja 2025. Thursday, 22 May 2025

Sveučilište u Slavonskom Brodu - Svećana dvorana
University of Slavonski Brod – Grand Hall, Ulica 108, brigade ZNG 32

15:00 - 16:40 SEKCIJA 1: RANO DJETINJSTVO I GLAZBENI RAZVOJ I OBRAZOVANJE SESSION 1: EARLY CHILDHOOD MUSICAL DEVELOPMENT AND EDUCATION

TOMISLAV KOŠTA, DARIA BAKOVIĆ AND SNEŽANA HABUŠ RONČEVIĆ

ULOGA GLAZBENIH AKTIVNOSTI U RAZVOJU DJECE RANE I PREDŠKOLSKE DOBI: PERSPEKTIVA STRUČNUKA U ODGONJO-OBRAZOVNOM PROCESU / THE ROLE OF MUSIC ACTIVITIES IN THE DEVELOPMENT OF YOUNG AND PRESCHOOL CHILDREN: EXPERTS' PERSPECTIVES IN THE EDUCATIONAL PROCESS

BLAŽENKA BAČLIĆA SUŠIĆ, AND GABRIJELA JAKŠIĆ

ZVUKI U GLAZBI S NAJMLADIMA: ISTRAŽIVANJE U JASLIČKOJ DOBI / SOUNDS AND MUSIC WITH THE YOUNGEST: RESEARCH IN THE EARLY YEARS

ANA POPoviĆ, AND LEONARDa ŠEBALJ

UPOZNAVANJE GLAZBENIH INSTRUMENATA U JASLIČKOJ DOBI: PRIMER FLAUTA / INTRODUCING MUSICAL INSTRUMENTS AT NURSERY AGE: THE EXAMPLE OF FLUTE

IVANA KARINA GORTAN-CARLIN, AND SAŠA MODRУAN

RECEPCIJA UJETNIČKE GLAZBE KOD DJECE VRTIČKOG UZRSTA / THE RECEPTION OF CLASSICAL MUSIC IN PRESCHOOL-AGED CHILDREN

ZRINKA ŠIMUNoviĆ, AND MAGDALENA KRNAK

OPERA ZA DJECU: RAZVOJ KULTURE SVIJESTI KROZ INTEGRACIJU GLAZBIE / OPERA FOR CHILDREN: DEVELOPING CULTURAL AWARENESS THROUGH THE INTEGRATION OF MUSIC AND THEATRE

17:00 - 18:40 SEKCIJA 2: PSIHOLošKE PERSPEKTIJE U GLAZBENOM OBRAZOVANju SESSION 2: PSYCHOLOGICAL PERSPECTIVES IN MUSIC EDUCATION

VERA ŠALINIĆ

MUSIČKE GLAZBE U POTICANJU EMOCIONALNOG I SOCIJALNOG RAZVOJA DJECE / THE POWER OF MUSIC IN STIMULATING THE EMOTIONAL AND SOCIAL DEVELOPMENT OF CHILDREN

NADA O'BRIEN, AND MIKO JEREMIĆ

GLAZBENO OBRAZOVANJE U SREDnJOŠKOLSKOM KURIKULU / ili NASTAVNOM PLANU I PROGRAMU INSTRUMENATA S TIPKAMA / MUSICAL EDUCATION IN THE MIDDLE SCHOOL KEYBOARD INSTRUMENTS CURRICULUM

MIJA MUČIĆ

MOTIVACIJA UČENIKA U NASTAVI GLAZBENE KULTURE / STUDENTS' MOTIVATION IN MUSIC LESSONS

18:45 PREDSTAVLJANJA KNJIŽIĆA / BOOK PRESENTATIONS

19:30 KONCERT / CONCERT

Petak, 23. svibnja 2025. Friday, 23 May 2025

Sveučilište u Slavonskom Brodu - Svećana dvorana
University of Slavonski Brod – Grand Hall, Ulica 108, brigade ZNG 32

8:30 - 9:50 SEKCIJA 3: INTEGRATIVNE PRAKSE U GLAZBENOM I PLESNOM OBRAZOVANju SESSION 3: INTEGRATIVE PRACTICES IN MUSIC AND DANCE EDUCATION FOR CHILDREN

DANICA BARIŠić

KREATIVNI PUT: INTEGRACIJA GLAZBENE I LIKOVNE KULTURE IZVAN ZIDova UČIONICE / CREATIVE PATH: INTEGRATION OF MUSICAL AND ARTISTIC CULTURE OUTSIDE THE WALLS OF THE CLASSROOM

SONJA ČEPAČ, AND ANA ŠEŠEKA

UTjecaj PLESNOG OBRAZOVANJA NA RAZVOJ UČENIKA OSNOVNE ŠKOLE / THE IMPACT OF DANCE EDUCATION ON THE DEVELOPMENT OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS

SABINA VIDULIN, VALNEA ŽAHRAR, AND MARLENA PLAVIĆ

SLUŠANJE GLAZBE U NASTAVI GLAZBENE UMETNOSTI: UČENIČKA PERSPEKTIVA / MUSIC LISTENING IN MUSIC ART CLASS:

STUDENT'S PERSPECTIVE

TOMISLAV ŠELETROVIĆ

GLAZBENE AKTIVNOSTI ŠKOLSKIM KURIKULIJAMA OSNOVNIH ŠKOLA / MUSIC ACTIVITIES IN THE PRIMARY SCHOOLS' CURRICULA

10:00 - 11:20 SEKCIJA 4: PERSPEKTIJE OBRAZOVANJA I PROFESIONALNOG RAZVOJA GLAZBENIH PEDAGOGA SESSION 4: PERSPECTIVES ON MUSIC EDUCATORS' TRAINING AND CAREER PATHWAYS

ZRINKA LJEŠIĆ, AND ANA MARIA MARINAC

IZVORI PROFESIONALNOG STRESA - ZADOVOLJSTVO POSLOM NASTAVNIKA GLAZBENIH ŠKOLA / SOURCES OF PROFESSIONAL STRESS AND JOB SATISFACTION AMONG MUSIC SCHOOL TEACHERS

IRENE RIVERA PÉREZ, DIEGO GONZÁLEZ-RODRÍGUEZ, AND SARAY PRADÓ BRAVO

POHADANJE STUDIJSKOG GLAZBENOG PROGRAMA UZ SREDnJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE I UTJECAJ NA AKADEMSKI USPIJEH / IMPACT OF CONCURRENT MUSIC STUDIES AND SECONDARY EDUCATION ON ACADEMIC PERFORMANCE

ÁRON KALMÁR, AND JÓZSEF VÁRÁNDI

MENTORIRANJE MЛАДОГ УЧЕНИКА GLAZBE: SUSTAVNI PREGLED LITERATURE / MENTORING IN THE LIVES OF HUNGARIAN MUSIC TEACHERS: RESULTS OF A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW

NORBERT SZABÓ, RITA MÁRFI, AND TUN ZAW OO

ZNANJE I STAVOVI O GLAZBI STUDENATA NA POČETKU SVEUČILIŠNih STUDIJA ZA ODGOJITELJE U VRTIĆIMA I UČITELJE U OSNOVnim ŠKOLAMA / MUSIC KNOWLEDGE AND ATTITUDES AT THE BEGINNING OF THE KINDERGARTEN AND ELEMENTARY TEACHER UNIVERSITY PROGRAMS

SEKCije / SESSIONS

Petak, 23. svibnja 2025. Friday, 23 May 2025

Sveučilište u Slavonskom Brodu – Svečana dvorana
University of Slavonski Brod – Grand Hall, Ulica 108, brigade ZNG 32

I3:30 - I4:50 SEKCija 5: PJEVANje U FORMALNOM I INFORMALNOM KONTEKSTU GLAZBENOG OBRAZOVANJA SESSION 5: SINGING IN FORMAL AND INFORMAL MUSIC EDUCATION CONTEXTS

MELITA IVANOVSKA

TRADICIONALNO PJEVANJE U NEFORMALNOM I FORMALNOM OBRAZOVANJU: PREDSTAVLJANJE MODELA U PROŠLOJ I SVREMENOJ NASTAVNOJ PRAĆENJU / TRADITIONAL SINGING IN INFORMAL AND FORMAL EDUCATION: PRESENTING THE MODEL IN THE PAST AND TODAY'S TEACHING PRACTICE

DENIS VASILI, AND IAN BATÓS

GLAZBENO OBRAZOVANJE U KONTEKSTU SVREMENE GLAZBENO-IZVOĐAČKE DJELATNOSTI / MUSIC EDUCATION IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY MUSIC PERFORMANCE ACTIVITIES

JELENA BLAŠKOVIĆ GALEKOVIC, TIHOMIR PRŠA, AND ROMANA HOLETIĆ

GLAZBENO-UČENJE ZBORNODG PJEVANJA KAO OBLIK FORMALNOG I NEFORMALNOG OBRAZOVANJA / THE MUSICAL ACTIVITY OF CHORAL SINGING AS A FORM OF FORMAL AND INFORMAL EDUCATION

IVANČIĆA HINEK

ĐEČJE UMJETNIČKO SOLISTIČKO PJEVANJE I PJEVANJE U KOMORNIM ANSAMBLIMA U GLAZBENOJ ŠKOLI FRANJE KUHAČA OSJEK – NEFORMALNO PJEVACKO OBRAZOVANJE UNUTAR FORMALNOG GLAZBENOG ODGODNO-OBRAZOVNOG SUSTAVA / CHILDREN'S ARTISTIC SOLO SINGING AND SINGING IN CHAMBER ENSEMBLES AT FRANJO KUHAČ MUSIC SCHOOL OSJEK - INFORMAL SINGING EDUCATION WITHIN THE FORMAL MUSIC EDUCATION SYSTEM

I5:15 - I6:15 SEKCija 6: PERSPEKTIVA RODITELJA I MEDIA U UČENJU GLAZBE SESSION 6: PARENTAL AND MEDIA PERSPECTIVES IN MUSIC LEARNING

LIDJA NIKOLIĆ, AND MARINA BERAĆ-JOŽIĆ

ČIMBENCI USPJEŠNOG GLAZBENOG OBRAZOVANJA IZ PERSPEKTIVE RODITELJA UČENICA OSNOVNE GLAZBENE ŠKOLE U HRVATSKOJ / FACTORS OF SUCCESSFUL MUSIC EDUCATION FROM THE PERSPECTIVE OF PARENTS OF ELEMENTARY MUSIC SCHOOL STUDENTS IN CROATIA

JUDIT VARÁN, BELLA HÉJJA, AND GABRIELLA JÓZSA

ULOGA RODITELJA U GLAZBENOM OBRAZOVANJU I ZBORU BUDUĆEG ZANIMAЊA DJETETA / THE ROLE OF PARENTS IN MUSIC STUDIES AND CAREER CHOICE

ISABELLE VIDAJIĆ, AND LADA ĐURAKOVIC

GLAZBA I TELEVIZIJA: SURADNICI U OBRAZOVANJU / MUSIC AND TELEVISION: PARTNERS IN EDUCATION

I6:30 - I7:30 RADIONICE / WORKSHOPS

SILVJU SARAPA I LIDJU ĐETIĆ

MINDFULNESS KROZ ORFF SCHULWERK I HRVATSKA TRADICIJSKA GLAZBU / MINDFULNESS THROUGH ORFF SCHULWERK AND CROATIAN TRADITIONAL MUSIC

IVANA SENJAN

UVOD U SPOZNAJNO-EMOCIONALNO SLUŠANJE GLAZBE / INTRODUCTION TO COGNITIVE-EMOTIONAL LISTENING TO MUSIC

PREDSTAVLJANJE POSTERA / POSTER PRESENTATION

ŽELJKA ROSANDIĆ, AND JASNA ŠEGO

ULOGA GLAZBENIH INSTRUMENATA U BIBLIJI / THE ROLE OF MUSICAL INSTRUMENTS IN THE BIBLE

I7:45 PREDSTAVLJANJA KNJIGA / BOOK PRESENTATIONS

I9:30 SVEČANA VEĆERA /FORMAL DINNER

SEKCIJE / SESSIONS

Subota, 24. svibnja 2025. Saturday, 24 May 2025

Sveučilište u Slavonskom Brodu – Zgrada rektorata
University of Slavonski Brod – Rectorate Building, Ulica 108. brigade ZNG 32

9:00 - 10:20

SEKCIJA 7: DIGITALNI ALATI I UI U UČENJU GLAZBE SESSION 7: DIGITAL TOOLS AND AI IN MUSIC LEARNING

LIU YIHAN, NORBERT SZABÓ, AND KRISZTÍÁN JÓZSA

PRVA ISKUSTVA KINESKIH STUDENATA NA DIGITALNOJ APLIKACIJI GLAZBENI OTOK / CHINESE STUDENTS' FIRST EXPERIENCES ON THE MUSIC ISLAND APPLICATION

NIKOLA SEBASTIAN JAMBROŠIĆ, AND TAMARA JURKIĆ SVIBEN

PERSPEKTIVE UČENIKA O ULOZI I PRIMJENI UMJETNE INTELIGENCIJE U NASTAVI GLAZBENE UMJETNOSTI / STUDENT PERSPECTIVES ON THE ROLE AND APPLICATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN MUSIC EDUCATION

NIKOLA SEBASTIAN JAMBROŠIĆ, AND MARTINA MIČIJA

PERCEPCIJA I STAVOVI UČENIKA VIŠIH RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE PREMA PRIMJENI UMJETNE INTELIGENCIJE U NASTAVI GLAZBENE KULTURE / PERCEPTIONS AND ATTITUDES OF UPPER PRIMARY SCHOOL STUDENTS TOWARDS THE APPLICATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN MUSIC EDUCATION

LADA DURAKOVIC

MUZIKOLOŠKI PROJEKTI NA STUDIJU GLAZBENE PEDAGOGLIJE: PRIMJER DOKUMENTARNOG FILMA / MUSICOLOGICAL PROJECTS IN MUSIC PEDAGOGY STUDIES: A CASE STUDY OF A DOCUMENTARY FILM

SEKCIJA 8: INFORMALNO GLAZBENO OBRAZOVANJE I GLAZBENO OBRAZOVANJE ODRASLIH SESSION 8: INFORMAL AND ADULT MUSIC EDUCATION

MELINDA PÓTFI, AND JUDIT VÁRADI

ISKUSTVA NASTAVNIKA ODRASLIH UČENIKA O GENERACIJSKIM RAZLIKAMA U NASTAVI GLAZBE NA OSNOVNOJ RAZINI / EXPERIENCES OF TEACHERS OF ADULT STUDENTS REGARDING GENERATIONAL DIFFERENCES IN MUSIC TEACHING AT THE PRIMARY LEVEL

SANJA NUHANOVIĆ, AND ALMA FEROVIC-FAZLIC

ORKESTRALNO HARMONIJSKO MUZICIRANJE KAO OBLIK NEFORMALNOGA UČENJA / ORCHESTRAL ACCORDION MUSICIANSHIP AS A FORM OF INFORMAL LEARNING

DOMENIKO BRISKI

PEDAGOŠKI PRISTUP INTERPRETACIJI DJELA LOCUS ISTE ANTONA BRUCKNERA I TENEBRAE FACTAE SUNT JOHANNA MICHAELA HAYDNA / PEDAGOGICAL APPROACH TO THE INTERPRETATION OF WORKS - ANTON BRUCKNER: LOCUS ISTE AND MICHAEL HAYDN: TENEBRAE FACTAE SUNT

MARLU BENIĆ ZOVKO

PJEVANKA FRANJE KUHAČA U KONTekSTU DJEĆJIH Pjesmarica DRUGE POLOVICE 19. STOLJEĆA / FRANJO KUHAČ'S PJEVANKA IN THE CONTEXT OF CHILDREN'S SONGBOOKS OF THE SECOND HALF OF THE 19TH CENTURY

10:40 - 11:40

SEKCIJA 9: INOVATIVNOST I TRADICIJA U GLAZBENOJ PEDAGOGLIJI SESSION 9: INNOVATION AND TRADITION IN MUSIC SCHOOL EDUCATION

JOSIPA ERHARDT, AND TOMISLAVA KARAČIĆ ŠOLJIĆ

TRADICIONALNE VRJEDNOSTI KROZ INOVATIVNI PRISTUP U GLAZBENIM ŠKOLAMA / TRADITIONAL VALUES THROUGH AN INNOVATIVE APPROACH IN MUSIC SCHOOLS

SILVANA VULAS

KOMPARACIJA PROGRAMA GUDAČKIH INSTRUMENATA U KLASIČNOM I FUNKCIJALNOM PROGRAMU GLAZBENIH ŠKOLA / A COMPARISON OF STRING INSTRUMENT PROGRAMS IN CLASSICAL AND FUNCTIONAL MUSIC SCHOOL CURRICULA

DOMAGOJ MARAS, AND GORANKA ŠENK

GLAZBENA ŠKOLA KAO PROSTOR ZA RAST: MODEL USPJEHA NA PRIMJERU MEDUNARODNE GLAZBENE ŠKOLE U OSJEKU / THE MUSIC SCHOOL AS A SPACE FOR GROWTH: A SUCCESS MODEL BASED ON THE EXAMPLE OF THE INTERNATIONAL MUSIC SCHOOL IN OSIJEK

11:45

SVEČANOST ZATVARANJA

CLOSING CEREMONY

Sveučilište u Slavonskom Brodu
University of Slavonski Brod

**DEVETI MEĐUNARODNI SIMPOZIJ GLAZBENIH
PEDAGOGA**
**THE NINTH INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF MUSIC
PEDAGOGUES**

**GLAZBENA PEDAGOGIJA U SVJETLU SADAŠNJIH I
BUDUĆIH PROMJENA 9**

Formalni, neformalni i informalni glazbeni odgoj i
obrazovanje: istraživanje i praksa

**MUSIC PEDAGOGY IN THE CONTEXT OF PRESENT AND
FUTURE CHANGES 9**

Formal, Non-Formal, and Informal Music Education:
Research and Practice

Slavonski Brod, Hrvatska, od 22. do 24. svibnja 2025.

Slavonski Brod, Croatia 22nd - 24th May 2025.

Nakladnik / Publisher

Sveučilište u Slavonskom Brodu / University of Slavonski Brod

Za nakladnika/ For Publisher

Ivan Samardžić

Urednica / Editor

Zrinka Šimunović

Lektura i korektura (engleski) / Language reviewing and proofreading (English)

Zrinka Fišer

Željka Rosandić

Lektura i korektura (hrvatski) / Language reviewing and proofreading (Croatian)

Irena Krumes

Ivana Petričević

Grafička obrada i dizajn naslovnice / Layout and cover design

Marija Lesandrić

Zrinka Šimunović

Naklada: knjižica je dostupna u digitalnom izdanju i nalazi se na mrežnom mjestu Sveučilišta u Slavonskom Brodu

ISBN: 978-953-8426-04-9

Slavonski Brod, svibanj 2025.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Glazbena škola Slavonski Brod
Slavonski Brod Music School

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti,
Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u
Bjelovaru
Croatian Academy of Sciences and Arts

Kazališno-koncertna dvorana Ivana Brlić-
Mažuranić
Theatre and Concert Hall Ivana Brlić-Mažuranić

Organizacijski odbor Devetog međunarodnog simpozija glazbenih pedagoga

Organising Committee the Ninth International Symposium Of Music Pedagogues

Doc. dr. sc. Zrinka Šimunović, Odjel društveno-humanističkih znanosti Sveučilišta u Slavonskom Brodu, Hrvatska, Predsjednica / Chair
Prof. dr. sc. Sabina Vidulin, Muzička akademija u Puli, Hrvatska; Prof. dr. sc. Lada Duraković, Muzička akademija u Puli, Hrvatska; Izv. prof. dr. sc. Vesna Svalina, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku, Hrvatska; Doc. dr. sc. Irena Krumes, Odjel društveno-humanističkih znanosti Sveučilišta u Slavonskom Brodu, Hrvatska; Doc. dr. sc. Zrinka Fišer, Odjel društveno-humanističkih znanosti Sveučilišta u Slavonskom Brodu, Hrvatska; Dr. sc. Željka Rosandić, Strojarski fakultet u Slavonskom Brodu, Hrvatska; Doc. dr. sc. Mirko Cobović, Odjel društveno-humanističkih znanosti Sveučilišta u Slavonskom Brodu, Hrvatska; Doc. Ivana Hanzec-Marković, Odjel društveno-humanističkih znanosti Sveučilišta u Slavonskom Brodu, Hrvatska; Doc. dr. sc. Anita Katić, Odjel društveno-humanističkih znanosti Sveučilišta u Slavonskom Brodu, Hrvatska; Doc. dr. sc. Sanela Mužar Horvat, Odjel društveno-humanističkih znanosti Sveučilišta u Slavonskom Brodu, Hrvatska; Dr. sc. Marija Lesandrić, viša asistentica, Odjel društveno-humanističkih znanosti Sveučilišta u Slavonskom Brodu, Hrvatska; Hrvoje Špicer, mag. mus., Odjel društveno-humanističkih znanosti Sveučilišta u Slavonskom Brodu, Hrvatska; Sanja Nuhanović, mag. mus., Odjel društveno-humanističkih znanosti Sveučilišta u Slavonskom Brodu, Hrvatska; Mirela Jagodić, mag. mus., Glazbena škola Slavonski Brod; Valentina Iveljić, mag. mus., Odjel društveno-humanističkih znanosti Sveučilišta u Slavonskom Brodu, Hrvatska; Matea Paradžik, mag. informatol. et inf. techn., Odjel društveno-humanističkih znanosti Sveučilišta u Slavonskom Brodu, Hrvatska

Programski i znanstveni odbor Devetog
međunarodnog simpozija glazbenih pedagoga

Programme and Scientific Committee the
Ninth International Symposium Of Music
Pedagogues

Prof. dr. sc. Sabina Vidulin, Muzička akademija u Puli, Hrvatska

Prof. dr. sc. Lada Duraković, Muzička akademija u Puli, Hrvatska

Izv. prof. dr. sc. Vesna Svalina, Fakultet za odgojne i obrazovne
znanosti u Osijeku, Hrvatska

Doc. dr. sc. Zrinka Šimunović, Odjel društveno-humanističkih
znanosti Sveučilišta u Slavonskom Brodu, Hrvatska

Prof. dr. sc. Michele Biasutti, Università degli Studi di Padova –
FISPPA,

Italija

Prof. dr. sc. Jelena Martinović Bogojević, Muzička akademija
Cetinje, Crna Gora

Prof. dr. sc. Miomira M. Đurđanović, Akademija umetnosti u
Novom Sadu, Srbija

Prof. dr. hab. Gabriela Karin Konkol, Stanisław Moniuszko
Academy of Music in Gdańsk, Polska

Izv. prof. dr. sc. Branka Rotar Pance, Akademija za glasbo v
Ljubljani, Slovenija

Uz temu Formalni, neformalni i informalni glazbeni odgoj i obrazovanje: istraživanje i praksa

Deveti međunarodni simpozij glazbenih pedagoga Glazbena pedagogija u svjetlu sadašnjih i budućih promjena 9 održan je od 22. do 24. svibnja 2025. godine na Sveučilištu u Slavonskom Brodu, koje je po prvi put preuzeo domaćinstvo simpozija. Time se nastavlja tradicija koju su ranije oblikovali Muzička akademija u Puli kao osnivač simpozija, Umjetnička akademija u Splitu te Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku.

Tema ovogodišnjeg simpozija bila je Formalni, neformalni i informalni glazbeni odgoj i obrazovanje: istraživanje i praksa, s ciljem obuhvaćanja svih oblika glazbenog obrazovanja – od tradicionalnog do digitalnog, od školskog do izvanškolskog te od amaterskog do profesionalnog. Simpozij je time otvorio prostor za uključivanje svih dionika u procesu poučavanja glazbe – od nastavnika i učenika do onih koji ih podržavaju.

Organizaciju su preuzeli Sveučilište u Slavonskom Brodu uz podršku Glazbene škole Slavonski Brod, Kazališno-koncertne dvorane Ivana Brlić Mažuranić i Agencije za odgoj i obrazovanje. Posebno vrijedi istaknuti potporu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru, kao suzdanača zbornika radova, čime je potvrđena važnost simpozija na nacionalnoj razini.

U radu simpozija sudjelovali su znanstvenici i praktičari iz Hrvatske, Češke, Mađarske, Rumunjske, Sjeverne Makedonije, Srbije i Španjolske. Predstavljeno je 35 znanstvenih radova, jedan poster, dvije radionice te četiri autorske knjige. Posebno mjesto zauzelo je plenarno izlaganje dr. sc. Regine Murphy, profesorice na DCU Institute of Education u Dublinu, na temu *Oblikovanje zvukova budućnosti: Putovi i mogućnosti prema uključivom glazbenom obrazovanju*.

Glazbeni dio programa obogatili su učenici i profesori Glazbene škole Slavonski Brod, učenici Glazbene škole Franje Kuhača iz Osijeka te Brodski harmonikaški orkestar Bela pl. Panthy.

Zahvaljujemo svim autorima, recenzentima, lektorima i suradnicima koji su pridonijeli objavlјivanju ove knjižice sažetaka, kao i svima koji su izravno ili neizravno sudjelovali u organizaciji i provedbi simpozija.

Zrinka Šimunović

On the Topic: Formal, Non-Formal, and Informal Music Education: Research and Practice

The 9th International Symposium of Music Pedagogues Music Pedagogy in the Light of Present and Future Changes 9 was held from May 22 to 24, 2025, at the University of Slavonski Brod, which hosted the symposium for the first time. This continues the tradition established by the Academy of Music in Pula, as the symposium's founder, along with the Academy of Arts in Split and the Faculty of Education in Osijek. This year's symposium theme, Formal, Non-Formal and Informal Music Education: Research and Practice, aimed to encompass all forms of music education—from traditional to digital, from in-school to extracurricular, and from amateur to professional levels. In doing so, the symposium provided a platform for the inclusion of all stakeholders in the music education process—from teachers and students to those who support and promote music learning. The event was organized by the University of Slavonski Brod, with the support of the Music School Slavonski Brod, the Ivan Brlić Mažuranić Theatre and Concert Hall, and the Agency for Education. Of special importance was the support of the Croatian Academy of Sciences and Arts, Institute for Scientific and Artistic Work in Bjelovar, as co-publisher of the book of abstracts, confirming the symposium's national significance.

The symposium brought together researchers and practitioners from Croatia, the Czech Republic, Hungary, Romania, North Macedonia, Serbia, and Spain. A total of 35 scientific papers, one poster, two workshops, and four author book promotions were presented. A special highlight was the keynote lecture by Dr. Regina Murphy, Professor at DCU Institute of Education in Dublin, on the topic Shaping the Sounds of the Future: Pathways and Possibilities Toward Inclusive Music Education.

The musical program was enriched by performances from students and teachers of the Music School Slavonski Brod, students of the Franjo Kuhač Music School in Osijek, and the Brod Accordion Orchestra Bela pl. Panthy. In conclusion, we express our sincere gratitude to all authors, reviewers, proofreaders, and collaborators who contributed to the publication of this book of abstracts, as well as to everyone who participated directly or indirectly in the organization and implementation of the symposium.

PLENARNO IZLAGANJE / PLENARY LECTURE

Regina Murphy

School of Arts Education & Movement, DCU Institute of Education, Dublin City University, Ireland

**ENVISIONING THE SOUNDS OF TOMORROW:
PATHWAYS AND POSSIBILITIES TOWARDS INCLUSIVE
MUSIC EDUCATION**

A myriad opportunities for an expansive approach to music education is expressed in the theme of this year's symposium, "Formal, Non-Formal, and Informal Music Education: Research and Practice". Such expansiveness also invites critical reflection on music education curricula in today's rapidly shifting social, cultural and digital landscape. In an era defined by unprecedented technological advancement, global connectivity, and where a myriad of players feature in the music education field, traditional paradigms of music education risk being challenged and discarded. On the one hand, formal approaches to music education, traditionally the domain of conservatories and schools, are increasingly critiqued for elitism, Eurocentrism, and reliance on standardised approaches that often alienate diverse learners and diminish playfulness and identity in music learning. On the other hand, non-formal and informal approaches—found in community programmes and self-directed learning—are gaining legitimacy, yet struggle for recognition and funding in systems that often undervalue them. Central to our more immediate concerns is the role of the digital world, including artificial intelligence (AI), in reshaping what music is taught, how it is taught and how it is received, or learned. In affording access to a wide range of sources, ideas, modes and methods, and in allowing learners to engage with music outside formal institutions, we might usefully ask whether digital platforms,

from video tutorials to AI-driven apps, serve as vehicles of transmission of cultural value, models of inclusion and creativity in music Education or, in fact, act as displacement of local culture, traditions and identity? As we consider such questions, additional critical issues arise in relation to quality, equity and the long-term impact of virtual learning on young people's engagement, particularly as an outcome of the necessary 'pivot' during the height of Covid-19 pandemic. There is also a growing tension between the formal education system's inherent structures and the more fluid, accessible nature of digital and informal learning spaces and its capacity to disrupt hierarchies. Can traditional educators adapt to the rise of technology and other trends without compromising the integrity of their teaching? Should they? Over 75 years ago, Ralph Tyler posed key curriculum questions to help channel thinking and as we grapple with a jaded past and uncertain futures, such questions are worthy of reconsideration. This talk explores some of the issues in envisioning music curricula, recognising that these must be considered in parallel with an ethical stance that calls us to honour young people's musical lifeworlds. Ultimately, when enabling encounters with music education through principles of equity and inclusion in the present, a wealth of imaginative and creative possibilities for the future can unfold.

IZLAGANJE U SEKCIJAMA / PRESENTATIONS IN SESSIONS

Blaženka Bačlija Sušić

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska

Gabrijela Jakšić

Dječji vrtić Radost, Zagreb, Hrvatska

ZVUKOVI I GLAZBA S NAJMLAĐIMA: ISTRAŽIVANJE U JASLIČKOJ DOBI

Djetetova inherentna znatiželja za istraživanjem zvukova i njihovih izvora naglašava važnost razvoja tih vrijednosti od najranije dobi. Ključnu ulogu u tome imaju odgojitelji koji kroz igru i poticajno prostorno-materijalno okruženje omogućuju i podržavaju djetetovo istraživanje i opažanje zvučne okoline. Sudjelovanjem u različitim oblicima glazbenih aktivnosti, poput pjevanja, izvođenja brojalica, sviranja instrumenata, slušanja glazbe i glazbenog stvaralaštva, dijete spontano povezuje različite modalitete izražavanja, u skladu s integriranim kurikulumom ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Povezujući umjetničko izražavanje s različitim aspektima dječjeg razvoja, glazbeno izražavanje i stvaranje pridonosi cjelovitom razvoju i dobrobiti djeteta što je temeljni cilj kurikuluma. Cilj rada je istražiti i opisati načine poticanja djece jasličke dobi na istraživanje zvukova i sudjelovanje u različitim oblicima glazbenih aktivnosti te analizirati njihove reakcije. Istraživanje je provedeno u dvije jasličke skupine ($N=10$) uključujući i odgojiteljice tih skupina. Korišten je etnografski pristup u okviru studije slučaja u području ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (Köngäs i Määttä, 2023; Ritchie, 2020), uz upotrebu videozapisa, fotografija djece i evaluacijskog upitnika za odgojitelje. Prema evaluacijskim upitnicima, rezultati istraživanja pokazuju da su djeca svakodnevno posjećivala glazbeni centar, pri čemu se vrijeme provedeno u aktivnosti postupno povećavalo, s prosječnim trajanjem od 20,7 minuta i prosječnom ocjenom interesa 4,4. Tijekom aktivnosti uočeni su različiti načini istraživanja glazbenih poticaja te nove, samoinicirane igre djece. Analiza također pokazuje da su djeca zvukove najprije istraživala oponašanjem odgojitelja, a potom samostalnom manipulacijom ili uz njegovu podršku, koristeći i kombinirajući

ponuđena sredstva. Rezultati istraživanja ukazuju na važnu facilitatorsku i mediјatorsku ulogu odgojitelja, kako u kreiranju poticajnoga prostorno-materijalnoga okruženja koje motivira djecu jasličke dobi na istraživanje zvukova i glazbe, tako i u podršci (scaffolding) djece, čime se otvara zona proksimalnoga razvoja i razvija njihova slušna osjetljivost, glazbeni potencijal i kreativnost. Takvo okruženje, uz slobodno istraživanje, omogućuje djeci kreativno izražavanje kroz igru što doprinosi njihovom cijelovitom razvoju i dobrobiti. Implikacije istraživanja uključuju potrebu za stvaranjem poticajnog okruženja u odgojno-obrazovnim institucijama, osnaživanjem uloge odgojitelja u facilitaciji i podršci djeci kao i razvijanjem strategija za veći angažman djece u glazbenim aktivnostima od rane dobi.

Ključne riječi: djeca jasličke dobi; kreativno izražavanje; odgojitelj; poticajno okruženje; zvukovi i glazba

SOUNDS AND MUSIC WITH THE YOUNGEST: RESEARCH IN THE EARLY YEARS

The child's innate curiosity to explore sounds and their sources underscores the importance of nurturing these values from an early age. Educators play a critical role in this process by providing and supporting the child's exploration and awareness of the auditory environment through play and a stimulating spatial-material environment. By participating in various forms of musical activities, such as singing, performing nursery rhymes, playing instruments, listening to music, and engaging in musical creativity, the child spontaneously connects different modes of expression in accordance with the integrated curriculum of early childhood education and care. By linking artistic expression with various aspects of child development, musical expression and creation contribute to the child's overall development and well-being, which is the fundamental goal of the curriculum. The aim of this study is to explore and describe ways to encourage infants and toddlers to explore sounds and

participate in various musical activities, and to analyze their reactions. The research was conducted in two groups of infants and toddlers ($N=10$), including their teachers. An ethnographic approach within a case study framework in early childhood education and care (Köngäs & Määttä, 2023; Ritchie, 2020) was used, including video recordings, photographs of the children, and an evaluation questionnaire for the educators. According to the evaluation questionnaires, the research results indicate that the children visited the music center daily, with the time spent in the activities gradually increasing to an average of 20.7 minutes and an average interest rating of 4.4. During the activities, different ways of exploring musical stimuli and new self-initiated games were observed. The analysis also shows that the children initially explored sounds by imitating the educators, and later through independent manipulation or with educator support, using and combining the materials provided. The research findings highlight the important facilitator and mediator role of educators, both in creating a stimulating spatial-material environment that motivates infants and toddlers to explore sounds and music, and in scaffolding children's development. This approach opens the zone of proximal development and enhances their auditory sensitivity, musical potential and creativity. Such an environment, combined with free exploration, allows children to express themselves creatively through play, contributing to their overall development and well-being. Implications of the study include the need to create an encouraging environment in educational settings, to strengthen the role of educators in facilitating and supporting, and to develop strategies to increase children's engagement in musical activities from an early age.

Keywords: infants and toddlers; creative expression; educators; stimulating environment; sounds and music

Danica Barišić

I. osnovna škola Bjelovar, Hrvatska

KREATIVNI PUT: INTEGRACIJA GLAZBENE I LIKOVNE KULTURE IZVAN ZIDOVA UČIONICE

Kreativni put: Integracija glazbene i likovne kulture izvan zidova učionice naziv je prikaza primjera dobre prakse rada kroz dodatnu nastavu Glazbene kulture u predmetnoj nastavi tijekom jedne nastavne godine. Budući da se nastava Glazbene kulture održava u osnovnoj školi svega jedan sat tjedno, svojim učenicima zainteresiranim za predmet, željelo se ponuditi nešto novo i drugačije i zato je osmišljena dodatna nastava koja će učenicima pružiti susret s glazbenom kulturom kroz različito formalno, neformalno i informalno obrazovanje. Dodatna nastava provodila se u izvanučioničkom okružju, u suradnji s dodatnom nastavom Likovne kulture. Tako su se učenici susretali s umjetnošću i kulturom na neposredan i autentičan način u kazalištu, koncertnoj dvorani, muzeju te na kreativnim radionicama. Cilj ovakve nastave bio je omogućiti učenicima učenje kroz neposredno iskustvo koje potiče kreativnost, istraživanje i kritičko mišljenje čime se obogaćuje razumijevanje kulture izvan uobičajenog učioničkog okruženja. Dodatna nastava bila je organizirana na taj način da su se učenici različite dobi dobровoljno uključivali u skladu sa svojim željama, interesima i sklonostima. Ovakvim pristupom poučavanja glazbe učenici su integrirani u društvenu i kulturnu zajednicu s ciljem da nakon svoga školovanja postanu kompetentni korisnici kulture koji će kao publika ili aktivni sudionici sudjelovati u kulturnom životu lokalne i šire zajednice. Navedeni oblici rada preporučuju se i Kurikulumom nastavnog predmeta Glazbena kultura, no u većini se škola ne provode. Iskustvo je pokazalo kako je uz dobru organizaciju i entuzijazam moguće organizirati takvu nastavu bez velikih finansijskih troškova te kako je zajednički odlazak učenika i učitelja u kazalište, muzeje, na koncerte i različite umjetničke radionice dobar primjer provođenja radnog dana i slobodnog vremena, a istovremeno i učenja na neformalan način na koji učenici stječu različita životna iskustva.

Izvanučionička nastava iznimno je važna te donosi veliku dobrobit kako učenicima tako i učiteljima koji se kroz ovakav oblik nastave također stručno usavršavaju.

Ključne riječi: izvanučionička nastava, kreativnost, neformalno obrazovanje

CREATIVE PATH: INTEGRATION OF MUSICAL AND ARTISTIC CULTURE OUTSIDE THE WALLS OF THE CLASSROOM

Creative path: Integration of musical and artistic culture outside the walls of the classroom is the name of a presentation of good practice examples through additional classes in musical culture conducted during one academic year. The teacher aimed to offer students interested in the subject something new and designed additional classes that provided students with an encounter with music through different forms of formal, non-formal, and informal education. These additional classes were conducted in an extracurricular environment, in cooperation with the art teacher, allowing students to experience art in a direct and authentic way in the theatre, concert hall, museum, and creative workshops. The goal of such classes was to enable students to learn through direct experiences that encourage creativity, research, and critical thinking, thereby enriching their understanding of culture outside the usual classroom environment. The additional classes were organized on the principle of voluntary inclusion for students of different ages, based on their wishes, interests, and preferences. With this approach to teaching music, students were integrated into the social and cultural community with the aim of becoming competent users of culture after their education, capable of participating as audience members or active contributors to the cultural life of their local and broader community. Extracurricular teaching proved to be of great importance and highly beneficial, not only for students but also for teachers who enhanced their

professional skills through this form of teaching.

Keywords: extracurricular teaching, creativity, informal education

Marija Benić Zovko

Odsjek za povijest hrvatske glazbe HAZU, Zagreb, Hrvatska

PJEVANKA FRANJE KUHAČA U KONTEKSTU DJEĆIH PJESMARICA DRUGE POLOVICE 19. STOLJEĆA

Istraživanje pjesmarica namijenjenih učenicima pučkih škola u ovom se radu odnosi na drugu polovicu 19. stoljeća u Hrvatskoj i Slavoniji, a osobito na razdoblje neposredno nakon donošenja tzv. Mažuranićeva školskog zakona (1874). Tim je zakonom Pjevanje postalo obvezni nastavni predmet u pučkim školama, a to je rezultiralo sustavnijim promišljanjem nastave i objavljivanjem pjesmarica. Mažuranićev školski zakon obvezao je autore i urednike pjesmarica da svoja pedagoška nastojanja usmjere na korelaciju Pjevanja s drugim nastavnim predmetima, osobito s predmetom Hrvatski jezik, na buđenje i razvijanje domoljublja i nacionalne svijesti te na utilitarnost, tj. svrhovitost stečenih znanja i vještina u svakodnevnom životu. U središtu istraživanja je *Pjevanka Franje Kuhača* jer je, za razliku od ostalih pjesmarica koje su kompilirale popijevke različite provenijencije (ili su bile autorske), jedina bila gotovo u cijelosti posvećena pučkoj umjetnosti. *Pjevanka* je analizirana na više razina. Prvu čine pedagoški kontekst njezina nastanka i metodička načela kojima se Kuhač priklanja. Druga se odnosi na njezino značenje u kulturno-političkom kontekstu u kojem je usmena kultura shvaćana kao uzor pisanoj i kao uporište kulturnog i nacionalnog identiteta. Treća se razina odnosi na povijest djeće književnosti u okviru koje je *Pjevanka* prepoznata kao jedinstven prinos. Četvrta razina odnosi se na njezinu poziciju između izrazito utilitarne pedagogije i one koja je davala veći prostor umjetničkom izričaju. Na temelju toga analizirane su glazbene značajke sabranih napjeva i sintetizirani su zaključci o važnosti *Pjevanke* u pedagoškom i kulturnom kontekstu sve do danas.

Ključne riječi: Franjo Kuhač, Mažuranićev zakon (1874), pjesmarice, *Pjevanka*, pučka škola, 19. stoljeće

FRANJO KUHAČ'S PJEVANKA IN THE CONTEXT OF CHILDREN'S SONGBOOKS OF THE SECOND HALF OF THE 19TH CENTURY

This paper explores songbooks for public elementary schools in Croatia and Slavonia during the second half of the 19th century, with a particular focus on the period immediately following the enactment of the liberal school law, the so-called Mažuranić's School Law (1874). With that law, singing became a compulsory subject in public elementary schools, and this resulted in a more systematic rethinking of teaching and publishing of songbooks. According to Mažuranić's School Law music pedagogues – including authors and editors of songbooks – were required to focus on the correlation of singing with other school subjects, especially with Croatian language, on awakening and developing patriotism and national consciousness, and on utilitarianism, i.e. purposefulness of acquired knowledge and skills in everyday life. At the center of the research is Franjo Kuhač's songbook *Pjevanka* (1885). Unlike other songbooks which compiled songs of different provenance or were authored, it was the only one almost entirely devoted to folk artistic expression. In this paper *Pjevanka* is analyzed on several levels. The first is the pedagogical context of its creation and the methodical principles Kuhač adhered to. The second considers its significance in a cultural and political context, in which oral tradition is understood as a model for written culture and as a stronghold of cultural and national identity. The third level refers to the history of children's literature, within which *Pjevanka* is recognized as unique. The fourth level explores its position between an extremely utilitarian pedagogy and one that gave more space to artistic expression. The musical features of the collected songs were analyzed and the conclusions were synthesized regarding the importance of *Pjevanka* in both pedagogical and cultural contexts up to the present day.

Keywords: elementary school, Franjo Kuhač, Mažuranić's School Law

(1874), Pjevanka, songbooks, 19th century

Jelena Blašković Galeković

Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Hrvatska

Tihomir Prša

Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Hrvatska

Romana Holetić

1. OŠ Čakovec i OŠ Vladimira Nazora, Pribislavec, Hrvatska

GLAZBENA AKTIVNOST ZBORNOG PJEVANJA KAO OBLIK FORMALNOG I NEFORMALNOG OBRAZOVANJA

Glazba je neizostavni dio svakodnevnog života. Jedan od važnih oblika prakticiranja glazbe je pjevanje. Pjevanje je glazbeno izražavanje ljudskim glasom i jedan od najstarijih oblika muziciranja, a sudjelovanjem u pjevačkom zboru stječu se vještine pjevanja. To uključuje upoznavanje zborske literature različitih vrsta i stilova, usvajanje elemenata vokalne tehnike, osjećaj za skupno muziciranje te razumijevanje jezika glazbe općenito. Zborno pjevanje može se prakticirati unutar formalnih, ali i neformalnih oblika učenja. Formalno učenje podrazumijeva da se provodi unutar obrazovnih institucija čiji su programi odobreni od službenih i nadležnih institucija i unutar kojeg se stječu određene kompetencije. S druge strane, neformalno obrazovanje omogućuje stjecanje kompetencija i glazbenih vještina, ali u takvom obliku obrazovanja nema provjere stečenih vještina te ono kao takvo ne dovodi do stjecanja kvalifikacija. Cilj je rada ispitati procjenu stečenih vještina zborskih pjevača koji sudjeluju u formalnim i neformalnim oblicima pjevačkih aktivnosti, koje su prednosti i nedostatci te postoje li razlike između skupina ispitanika u procjeni razine zadovoljstva i stečenih pjevačkih vještina. U istraživanju sudjeluju zborski pjevači formalnih (škole i fakulteti) te neformalnih programa (crkveni, gradski zborovi i različite vokalne skupine). Razlike će se ispitivati t-testom, neparametrijskim Mann-Whitney U testom i Kruskal-Wallis testom, uz deskriptivnu obradu podataka. Istraživanje se provodi u 2024. godini. Angažiranost u zborskim oblicima, bilo u

formalnom i neformalnom obliku zasigurno razvija glazbene sposobnosti i vještine i osjećaj za skupno muziciranje pružajući radost i zadovoljstvo pri pjevanju u zboru.

Ključne riječi: formalno obrazovanje, neformalno obrazovanje, stečene vještine, zadovoljstvo, zborsko pjevanje

THE MUSICAL ACTIVITY OF CHORAL SINGING AS A FORM OF FORMAL AND INFORMAL EDUCATION

Music is an art that is an integral part of everyday life. One of the important forms of practicing music is singing. Singing is a musical expression that uses the human voice and is one of the oldest forms of making music, and participating in a choir develops singing skills. This includes becoming familiar with choral literature of various types and styles, acquiring elements of vocal technique, fostering a sense of ensemble music-making, and understanding the language of music in general. Choral singing can be practiced within both formal and informal learning contexts. Formal education implies that it takes place within educational institutions whose programs are approved by official and relevant institutions and where specific competencies are acquired. On the other hand, informal education allows for the acquisition of competencies and musical skills, but in this form of education, there is no verification of the acquired skills, and it does not lead to obtaining qualifications. The aim of this study is to examine the assessment of skills acquired by choral singers participating in formal and informal forms of singing activities, to determine what the advantages and disadvantages are, and whether there are differences between groups of respondents in assessing their level of satisfaction and the singing skills they have acquired. The research includes choral singers from formal programs (schools and colleges), as well as informal programs (church choirs, city choirs, and various vocal groups). Differences will be analyzed using t-tests, the non-parametric Mann-Whitney U test, and the Kruskal-Wallis test, alongside descriptive data analysis. The research is being conducted in 2024.

Engagement in choral forms, whether in formal or informal contexts, undoubtedly develops musical abilities and skills, as well as a sense of ensemble music-making, providing joy and satisfaction through singing within a choir.

Keywords: acquired skills, choral singing, formal education, informal education, satisfaction

Domeniko Briški

Muzička akademija Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, Hrvatska

**PEDAGOŠKI PRISTUP INTERPRETACIJI DJELA LOCUS
ISTE ANTONA BRUCKNERA I TENEbrae factae
SUNT JOHANNA MICHAELA HAYDNA**

U ovom radu nastoji se komparativnom obradbom dviju skladbi u stilu studija slučaja osvijestiti potreba za originalnošću prilikom interpretacije. Reproduktivni umjetnik trebao bi biti istraživač umjetnosti prilikom pripreme i izvedbe glazbenog djela. Metodologija istraživanja umjetnosti treba biti živa s naznakom samokritičnosti i razvijanja te zahtijeva imati vlastiti metodološki pristup (Hannula et al., 2014). Kao što je svaki čovjek na ovome svijetu različit, tako i svaka interpretacija istog djela mora biti osobna. Ona mora sadržavati vrijednosti onoga tko ju stvara. Reproduktivni umjetnici svakako su i sukreatori umjetničkog djela. Način postizanja originalne, umjetničke, iskrene interpretacije djela prikazan je u radu na primjeru zborske skladbe *Locus iste Antonia Brucknera i Tenebrae factae sunt Johanna Michaela Haydna*. Objasnjanjem u tekstu, odnosno na probi zašto je skladba tako napisana, dolazi se do ključnog momenta, a to je pedagoški pristup interpretaciji djela. Tu će student, čitatelj, slušatelj, ali i pjevač u zboru uvidjeti zašto je potrebno interpretirati onako kako dirigent traži i zašto je skladatelj tako napisao. Bez pedagoškog pristupa, traženjem čiste interpretacije bez objašnjenja „zašto”, izravno bi se umanjila vrijednost interpretacije jer bi to onda interpreti (studenti dirigiranja i/ili pjevači u zboru) napravili samo zato što im se tako kaže bez da daju dio svoje kreacije. U pedagogiji je jedna od najvažnijih stvari motivacija, odnosno preko imaginacije stvaranje želje za učenjem, radom, bavljenjem dotičnom temom. Prednost takvoga pedagoškog pristupa pripremi interpretacije djela svakako je važan za slušatelja „predavanja”, odnosno probe jer će samo takav način predstavljanja djela i rada na djelu moći provocirati onaj individualni, osobni doživljaj izvođača, dirigenta i pjevača.

Ključne riječi: imaginacija, motivacija, originalnost interpretacije, simbolika

A PEDAGOGICAL APPROACH TO THE INTERPRETATION OF LOCUS ISTE BY ANTON BRUCKNER AND TENEBRAE FACTAE SUNT BY JOHANN MICHAEL HAYDN

This paper aims to raise awareness of the need for originality in interpretation through a comparative analysis of two compositions in a case study format. A performing artist should be a researcher of art during the preparation and performance of a musical piece. The methodology of artistic research must be dynamic, incorporating self-criticism and development, and it requires a unique methodological approach (Hannula et al., 2014). Just as every person in this world is unique, every interpretation of the same piece must also be personal. It should reflect the values of the one who creates it. Performing artists are undoubtedly co-creators of the artistic work. The method for achieving an original, artistic, and sincere interpretation is demonstrated in this study using the choral compositions *Locus iste* by Anton Bruckner and *Tenebrae factae sunt* by Johann Michael Haydn as examples. By explaining in the text and during rehearsal why the composition was written in a particular way, we reach a key moment—the pedagogical approach to interpreting the work. Here, the student, reader, listener, and even the singer in the choir will understand why it is necessary to interpret as the conductor requests and why the composer wrote it that way. Without a pedagogical approach, demanding a pure interpretation without explaining "why" would directly diminish the value of the interpretation. In such a case, the interpreters (conducting students and/or choir singers) would perform it merely because they were instructed to, without contributing their own creative input. In pedagogy, one of the most important aspects is motivation—creating a desire for learning, working, and engaging with the subject matter through imagination. The advantage of such a

pedagogical approach to preparing an interpretation is particularly significant for the listener of the "lecture" or rehearsal, as only this method of presenting and working on a piece can provoke an individual, personal experience in the performer, whether they are a conductor or a singer.

Keywords: imagination, motivation, originality of interpretation, symbolism

Lada Duraković

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Muzička akademija

MUZIKOLOŠKI PROJEKTI NA STUDIJU GLAZBENE PEDAGOGLJE: PRIMJER DOKUMENTARNOG FILMA

Rad na muzikološkim nastavnim projektima na studiju glazbene pedagogije iziskuje upoznavanje studenata s konceptima istraživanja u humanistici, koja se umnogome razlikuju od metodologije koja se koristi u društvenim znanostima u koje ulazi i glazbena pedagogija. U izlaganju će biti predstavljene sve etape i rezultati rada na jednom takvom projektu (dokumentarnom filmu vezanom uz glazbenu prošlost Pule) koji je ostvaren u sastavukolegija Poznavanje glazbene literature, a u kojem su sudjelovali studenti završne godine diplomskog studija. Tijekom realizacije obrađeni su različiti primarni izvori koji se koriste pri istraživanju suvremene povijesti: novine i časopisi, arhivska dokumentacija te slikovni i audiovizualni izvori.

Ključne riječi: projekt, Pula, istraživanje, film

MUSICOLOGICAL PROJECTS IN MUSIC PEDAGOGY STUDIES: A CASE STUDY OF A DOCUMENTARY FILM

Work on musicological teaching projects within the study of music pedagogy requires familiarizing students with research concepts in the humanities, which differ significantly from the methodology used in the social sciences, to which music pedagogy belongs. In this presentation, all stages and results of a project (a documentary film related to the musical history of Pula) will be presented, which was performed as part of the course Knowledge of Music Literature, involving students in the final year of their master's studies. During the project, various primary sources used in contemporary history research were processed, including newspapers and magazines, archival documentation, and visual and audiovisual sources.

Keywords: project, Pula, research, film

Josipa Erhardt i Tomislava Karačić Šoljić
Glazbena škola Franje Kuhača Osijek, Hrvatska

TRADICIONALNE VRIJEDNOSTI KROZ INOVATIVNI PRISTUP U GLAZBENIM ŠKOLAMA

Izlaganje "Tradicionalne vrijednosti kroz inovativni pristup u glazbenim školama" se bavi modernizacijom individualne nastave glazbe kroz inovativne metode poput projektne nastave, istraživanja i igrifikacije. Cilj je pokazati kako se tradicionalne vrijednosti glazbenog obrazovanja u glazbenim školama mogu uskladiti s modernom tehnologijom i aktivnim pristupom učenju. Projektna nastava omogućuje učenicima aktivno sudjelovanje u stvaranju znanja, suradnju s vršnjacima i razvoj različitih vještina. Izlaganje će pokazati kako se kroz eTwinning projekte integrira projektna nastava u individualnu i skupnu nastavu instrumenta. Istraživačka nastava potiče učenike na samostalno istraživanje postavljanje hipoteze i dolazak do vlastitog zaključka. Primjeri će iz prakse pokazati kako učenici mogu istraživati tehničke aspekte sviranja, povijest glazbenih instrumenata i pritom razvijati interdisciplinarne vještine. Igrifikacija unosi elemente igre u nastavu, što povećava motivaciju i angažman učenika. Predavanje će predstaviti alete poput Kahoota i Wordwalla koji omogućuju stvaranje interaktivnih kvizova i aktivnosti. Prednosti ovih metoda su brojne: povećano razumijevanje nastavnog sadržaja, razvoj kritičkog mišljenja, samostalnost, suradnja i pripremljenost za 21. stoljeće. Iako postoje i određeni izazovi, predavanje će pokazati kako se oni mogu prevladati i kako se ove metode mogu uspješno primijeniti u glazbenim školama. Zaključak je da inovativne metode u nastavi glazbe doprinose ne samo kvalitetnijem obrazovanju već i cjelovitom razvoju učenika.

Ključne riječi: inovativne metode, projektna nastava, igrifikacija

TRADITIONAL VALUES THROUGH AN INNOVATIVE APPROACH IN MUSIC SCHOOLS

The presentation "Traditional Values through Innovative Approaches in Music Schools" explores the modernization of individual music lessons through innovative methods such as project-based learning, inquiry-based learning, and gamification. The goal is to demonstrate how traditional values of music education can be aligned with modern technologies and active learning approaches. Project-based learning allows students to actively participate in knowledge creation, collaborate with peers, and develop various skills. The presentation will show how eTwinning projects integrate project-based learning into individual and group instrument lessons. Inquiry-based learning encourages students to independently research, formulate hypotheses, and draw their own conclusions. Practical examples will demonstrate how students can explore technical aspects of playing, the history of musical instruments, and develop interdisciplinary skills in the process. Gamification introduces game elements into the learning process, increasing student motivation and engagement. The presentation will introduce tools such as Kahoot and Wordwall that allow for the creation of interactive quizzes and activities. The benefits of these methods are numerous: increased understanding of the material, development of critical thinking, independence, collaboration, and preparedness for the 21st century. Although there are certain challenges, the presentation will demonstrate how they can be overcome and how these methods can be successfully implemented in music schools. In conclusion, innovative methods in music education contribute not only to higher-quality education but also to the overall development of students.

Keywords: project, games, eTwinning

Ivana Paula Gortan-Carlin Saša Modrušan

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

RECEPCIJA UMJETNIČKE GLAZBE KOD DJECE VRTIĆKOG UZRASTA

Slušanje glazbe sastavni je dio glazbenog odgoja i obrazovanja koje se provodi u vrtićima. Umjetnička glazba jedan je od izbora koje odgojiteljice koriste u svojem radu u okviru aktivnog i pasivnog slušanja glazbe. Rad donosi istraživanje recepcije umjetničke glazbe kod djece iz mješovite vrtičke skupine te pokazatelja koji ukazuju na to da glazba pobuđuje emocionalni, socijalni, motorički i kognitivni razvoj djece. Istraživanje je provedeno na uzorku od dvadesetero djece ($N = 20$) u dobi od tri do šest godina. Metodologija istraživanja uključivala je aktivno slušanje osam instrumentalnih skladbi odabranih na temelju emocija i doživljaja koje bi mogle pobuditi kod djece (po dvije skladbe za radost/veselje, tugu, sjetu/opuštenost, težnju za pokretom) te praćenje reakcija djece tijekom obrade skladbe. Rezultati dobiveni kvalitativnom obradom ukazuju na to da se ciljanim odabirom skladbi kod djece mogu izazvati određene reakcije i pobuditi razni osjećaji. Nadalje, potiče ih se na pokret te na bolju komunikaciju i suradnju s vršnjacima. Prilikom slušanja umjetničke glazbe kod djece se najčešće pojavljuju emocije sreće i veselja. Težnja za pokretom prisutna je tijekom slušanja gotovo svih skladbi. Zapažena je vrlo visoka kognitivna usmjerenost koja se pratila na temelju prepoznavanja tempa i instrumenata prisutnih u skladbama. Rezultati ukazuju na dobrobiti umjetničke glazbe za razvoj djeteta.

Ključne riječi: klasična glazba u vrtiću, metodika nastave glazbe, rani i predškolski uzrast, slušanje glazbe

THE RECEPTION OF ART MUSIC IN PRESCHOOL-AGED CHILDREN

Listening to music is an integral part of music education in kindergartens. Art music is one of the choices that educators use in their work as part of active and passive music listening. This paper presents a study on the reception of art music among children from a mixed-age kindergarten group, highlighting indicators that suggest music stimulates emotional, social, motor, and cognitive development in children. The research was conducted with a sample of twenty children ($N = 20$) aged between three (3) and six (6) years. The research methodology included active listening to eight (8) instrumental compositions selected based on the emotions and experiences they could evoke in children (two pieces for joy/cheerfulness, sadness, nostalgia/relaxation, and a desire for movement), as well as observing the children's reactions during the music sessions. The results, obtained through qualitative analysis, indicate that by carefully selecting compositions, certain reactions can be elicited from the children, triggering various emotions. Furthermore, the music encourages movement and promotes better communication and cooperation with peers. Emotions of happiness and joy are most commonly observed in children during the listening of art music. A desire for movement is present throughout the listening of almost all pieces. A high level of cognitive focus was noted, observed through the recognition of tempo and instruments present in the pieces. The findings suggest that art music is beneficial for child development.

Keywords: Classical music in kindergartens, early and preschool age, music listening, music education methodology

Ivančica Hinek

Glazbena škola Franje Kuhača Osijek, Hrvatska

**DJEČJE UMJETNIČKO SOLISTIČKO PJEVANJE I
PJEVANJE U KOMORNIM ANSAMBLIMA U
GLAZBENOJ ŠKOLI FRANJE KUHAČA OSIJEK –
NEFORMALNO PJEVAČKO OBRAZOVANJE UNUTAR
FORMALNOGA GLAZBENOG ODGOJNO-
OBRAZOVNOG SUSTAVA**

Sustav glazbenog odgoja i obrazovanja na osnovnoškolskom stupnju ne predviđa individualni pjevački rad s djecom. U nastavi solfeggia djecu se povremeno pjevački individualizira s ciljem postupnog razvoja specifičnih intonativnih i slušnih vještina, no središte rada nije na školovanju glasa. Glas se počinje pjevački postavljati tek na nastavi zbara koja se na stručniji način bavi dječjim pjevanjem, ali skupnim. Potrebe za postavljenim dječjim glasovima u glazbeno-scenskoj umjetnosti, a kasnije i provedba nastave na daljinu tijekom koronakrize potaknuli su u zadnjih deset godina u Glazbenoj školi Franje Kuhača Osijek individualnu poduku umjetničkoga solističkog pjevanja pjevački darovitih učenika mlađega školskog uzrasta, poduku koja ne postoji kao redovni nastavni program u osnovnim glazbenim školama. Uz instrument koji su učili svirati, ti su učenici dodatno individualno učili solopjevanje prilagođeno njihovu uzrastu i prirodnjoj postavi glasa, stjecali iskustvo solističkog i višeglasnog komornog muziciranja u raznim pjevačkim ansamblima (duet, tercet, kvartet) te javno nastupali u brojnim kulturno-umjetničkim prigodama izvodeći djela klasične glazbe. Nastava im je bila organizirana najprije kao dodatna – za darovite učenike, a potom u okviru izbornog predmeta Komorna glazba. Kao i svim polaznicima instrumentalnih odjela, i njima je bio omogućen pristup školskim audicijama (selekciji izvrsnosti) na temelju kojih su ostvarili brojne javne nastupe, mnoge i na visokoj državnoj razini. Tijekom perioda

odrastanja dječački soprani doživjeli su prirodnu promjenu glasa, no mutacijom nije prestao njihov pjevački razvoj već im je pružena stručna podrška u razvoju novoga mladog glasa. Postignuti rezultati u radu (nagrada Hrvatskoga glumišta, prva nagrada na međunarodnom natjecanju za dječačkog soprana te solistički nastupi sa simfonijskim orkestrima, prva državna nagrada komornog kvarteta, pozivi na javne nastupe izvan lokalne sredine) ukazuju na umjetnički visoku razinu muziciranja djece. Njihova velika motiviranost poziv je glazbenim školama za uvođenje izbornog predmeta Dječje umjetničko pjevanje u nastavni plan osnovnoškolskoga glazbenog obrazovanja, s naglaskom na individualnoj poduci.

Ključne riječi: dječje umjetničko pjevanje, dječački sopran, dječji komorni pjevački ansambl, osnovna glazbena škola

CHILDREN ARTISTIC SOLO SINGING AND SINGING IN CHAMBER ENSEMBLES AT FRANJO KUHAČ MUSIC SCHOOL OSIJEK – INFORMAL SINGING EDUCATION WITHIN THE FORMAL MUSIC EDUCATION SYSTEM

The music education system at the primary school level does not provide individual singing work with children. In solfeggio classes, children are only occasionally introduced to individualized singing, with the aim of gradually developing intonative and auditory capacities. The voice is, in a more professional way, trained for singing only during group choir lessons. Over the past ten years, Franjo Kuhač Music School Osijek has introduced individual lessons in artistic solo singing for musically gifted students at a younger school age. These lessons, which do not exist as part of the regular teaching program in primary music schools, were introduced due to the interest of children and the need for trained children's voices in music and performing arts. In addition to learning to play an instrument, these students also learned solo singing adapted to their age and natural voice structure. Additionally, they gained experience in solo and polyphonic chamber

music, by performing works of classical music publicly in numerous cultural and artistic events. The lessons were initially organised as additional classes for gifted students and later became part of the elective subject Chamber Music. Students had access to school auditions (selection of excellence), which allowed them to perform in numerous public and even state-level events. While boy sopranos experience a natural change in their voice during puberty, professional support was provided during the voice mutation period to help develop a new, young voice. Achievements such as the Croatian Theatre award, the first prize at the international competition for boy soprano and solo performances with symphonic orchestras, and the first state prize for a chamber quartet, highlight the artistically high level of children's musicianship. Their great motivation serves as an invitation to music schools to introduce the elective subject Children's Artistic Singing into the curriculum of primary school music education, with an emphasis on individual teaching.

Keywords: boy soprano (treble), children's art singing, children's chamber singing ensemble, primary music school

Nikola Sebastian Jambrošić i Tamara Jurkić Siben

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska

STAVOVI UČENIKA O ULOZI I PRIMJENI UMJETNE INTELIGENCIJE U NASTAVI GLAZBENE UMJETNOSTI

Generativna umjetna inteligencija novi je tehnološki napredak koji mijenja sve aspekte društva. Time obrazovanje postaje jedno od primarnih područja koje se mora prilagoditi potrebama novih generacija te za koje treba utvrditi ima li umjetna inteligencija (UI) svoje mjesto u obrazovanju, u kojoj mjeri te koje su promjene potrebne za njezinu učinkovitu primjenu. U srednjoškolskom općem glazbenom obrazovanju UI nudi personalizirano učenje, potiče kreativno stvaralaštvo i optimizira nastavne aktivnosti, od automatiziranog vrednovanja do kritičkog promišljanja i poticaja pri kreativnom izražavanju. Unatoč brojnim prednostima, primjena UI-a donosi i izazove koji uključuju pitanja autentičnosti, redefiniciju uloge nastavnika, etičke dileme te sigurnost podataka. Ovo istraživanje doprinosi razumijevanju primjene UI u nastavi Glazbene umjetnosti i može poslužiti kao smjernica za poboljšanje predmetnog kurikula, unaprijeđenje rada nastavnika i kvalitetniju izradu udžbenika te nastavnih pomagala i materijala. Istraživanje je usmjereni na ispitivanje mišljenja i stavova učenika o korištenju tehnologija i alata UI u nastavi Glazbene umjetnosti te analizu njihova odnosa prema digitalnoj pismenosti i razumijevanju načina rada UI-a. Primijenjene su kvantitativne metode putem anketnog upitnika temeljenog na modificiranom Modelu prihvaćanja tehnologije. Uzorak obuhvaća 596 učenika iz različitih gimnazijskih programa u Hrvatskoj. Rezultati pokazuju da učenici uviđaju potencijal UI-a za brže i individualizirano učenje, posebno u teoriji i analizi glazbe te prilagodbi sadržaja. Istovremeno, postoji umjereni oprez u vezi utjecaja UI na kreativno izražavanje, autentičnost glazbenog stvaralaštva i privatnost. Uočeno je da viša razina digitalne pismenosti pozitivno korelira s optimističnjim stavom o primjeni UI-a. Iako nema generalno značajnih razlika između društveno-humanističkih i prirodoslovno-matematičkih

smjerova, učenici društveno-humanističkog usmjerenja nešto su otvoreniiji prema mogućnostima UI za poticanje kreativnosti. U konačnici, rezultati ukazuju na potrebu za kvalitetnjom edukacijom o UI i njezinoj primjeni, prilagodbom kurikula Glazbene umjetnosti i nastavnih materijala te većim naglaskom na etičke i sigurnosne aspekte. Dok UI još nije u potpunosti integrirana u obrazovni sustav, nastavnik ostaje posrednik između tehnologije i nastavnog sadržaja, osiguravajući da njezina primjena u nastavi glazbe podrži kreativnost, glazbene aktivnosti i učenje te doprinese ostvarenju viših razina nastavnih ishoda.

Ključne riječi: gimnazija, Glazbena umjetnost, obrazovanje, UI, umjetna inteligencija

STUDENTS' ATTITUDES ON THE ROLE AND APPLICATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN MUSIC ARTS EDUCATION

Generative artificial intelligence is a new technological advancement that is transforming every aspect of society. Consequently, education has become one of the primary fields that must adapt to the needs of new generations, determining whether AI has its rightful place in education, to what extent, and what changes are necessary for its effective application. In secondary general music education, AI offers personalized learning, fosters creative expression, and optimizes teaching activities—from automated assessment to critical thinking and the encouragement of creative expression. Despite its numerous advantages, the implementation of AI also presents challenges, including issues of authenticity, the redefinition of the teacher's role, ethical dilemmas, and data security concerns. This study contributes to the understanding of AI's application in Music Arts Education and can serve as a guideline for improving subject curricula, enhancing teachers' performance, and producing higher-quality textbooks, teaching aids, and materials. The research is focused on examining students' opinions and attitudes regarding the use of AI

technologies and tools in music arts education, as well as analyzing their relationship with digital literacy and their understanding of how AI operates. Quantitative methods were employed through a questionnaire based on a modified Technology Acceptance Model, with a sample comprising 596 students from various high school programs in Croatia. The results indicate that students recognize the potential of AI for faster and more individualized learning, particularly in music theory and analysis, as well as in content adaptation. At the same time, there is moderate caution concerning the impact of AI on creative expression, the authenticity of musical creation, and privacy. It was observed that a higher level of digital literacy positively correlates with a more optimistic attitude toward the application of AI. Although there are no generally significant differences between humanities and natural sciences/mathematics tracks, students in the humanities are somewhat more open to the possibilities of AI in fostering creativity. Ultimately, the findings highlight the need for enhanced education on AI and its application, adaptation of the music arts curriculum and teaching materials, and a greater emphasis on ethical and security aspects. While AI is not yet fully integrated into the educational system, the teacher remains the mediator between technology and instructional content, ensuring that its application in music education supports creativity, musical activities, and learning, thereby contributing to the achievement of higher educational outcomes.

Keywords: AI, artificial intelligence, education, high school, music arts

Nikola Sebastian Jambrošići Martina Mičija

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska

**PERCEPCIJA I MIŠLJENJE UČENIKA VIŠIH RAZREDA
OSNOVNE ŠKOLE O PRIMJENI UMJETNE
INTELIGENCIJE U NASTAVI GLAZBENE KULTURE**

Umjetna inteligencija postaje važan pokretač promjena u obrazovanju jer omogućuje prilagodbu sadržaja, automatizaciju procesa i analizu podataka pridonoseći personaliziranom učenju, kreativnosti i učinkovitosti. U kontekstu općeg glazbenog obrazovanja, UI može pomoći učenicima u razumijevanju glazbenog sadržaja i glazbenih struktura, učenju notnog pisma, pri prilagodbi nastavnog sadržaja učeničkim preferencijama te glazbenom stvaralaštву. Cilj istraživanja bio je procijeniti razumijevanje, percepciju i stavove učenika viših razreda osnovnih škola u Hrvatskoj ($N=199$) o primjeni umjetne inteligencije u nastavi Glazbene kulture. Istraživanjem se nastojalo utvrditi razinu poznавanja UI među učenicima, istražiti njihove stavove prema korištenju alata UI u nastavi te analizirati percepciju prednosti i izazova koje UI donosi u obrazovni proces. Istraživanje je provedeno kvantitativnim metodama, a za provjeru postavljenih hipoteza korišteno je testiranje razlika među skupinama, uključujući t-test, Wilcoxonov test ranga i jednostavnu analizu varijance (ANOVA). Rezultati istraživanja pružaju uvid u preferencije učenika prema specifičnim alatima umjetne inteligencije u glazbenom obrazovanju i pokazuju na koji način glazbeno i tehničko iskustvo utječe na njihove stavove prema umjetnoj inteligenciji. Ovi rezultati mogu poslužiti kao temelj za razvoj suvremenih obrazovnih pristupa u kojima umjetna inteligencija može postati alat za personalizirano učenje i inovativan pristup poučavanju glazbe u okviru predmeta Glazbena kultura.

Ključne riječi: AI, digitalne tehnologije, glazbena kultura, osnovna škola, umjetna inteligencija, UI

PERCEPTION AND OPINION OF UPPER ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS REGARDING THE APPLICATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN MUSIC EDUCATION

Artificial intelligence technologies are becoming an important driver of change in education as they enable content adaptation, process automation, and data analysis, thereby contributing to personalized learning, creativity, and efficiency. In the context of general music education, AI can assist students in understanding musical content and structures, learning musical notation, adapting educational content to their preferences, and engaging in musical creation. The aim of the research was to assess the understanding, perception and attitudes of students in higher grades of primary schools in Croatia ($N = 199$) on the application of artificial intelligence in the teaching of Music Culture. The research intended to determine the level of knowledge of AI among students, explore their attitudes towards the use of AI tools in teaching and analyse the perception of the benefits and challenges that AI brings to the educational process. The research was conducted using quantitative methods, and testing of differences between groups was used to verify the hypotheses, including the t-test, the Wilcoxon rank test and simple analysis of variance (ANOVA). The results of the research provide insight into students' preferences for specific AI tools in music education and show how musical and technological experience influences their attitudes towards artificial intelligence. These results can serve as a basis for the development of modern educational approaches in which artificial intelligence can become a tool for personalized learning and an innovative approach to teaching music within the subject of music culture.

Keywords: AI, digital technologies, musical culture, primary school, artificial intelligence

Tomislav Košta

Sveučilište u Zadru, Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja

Daria Baković

Dječji vrtić "Radost"

Snježana Habuš Rončević

Sveučilište u Zadru, Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja

ULOGA GLAZBENIH AKTIVNOSTI U RAZVOJU DJECE RANE I PREDŠKOLSKE DOBI: PERSPEKTIVA STRUČNJAKA U ODGOJNO-OBRAZOVNOM PROCESU

U ovom radu prikazano je kvalitativno istraživanje provedeno putem polustrukturiranih intervjua sa stručnjacima u odgoju i obrazovanju predškolske djece. Cilj istraživanja bio je ispitati ulogu glazbenih aktivnosti na cijelokupan razvoj djece rane i predškolske dobi, s naglaskom na ulogu glazbe u poticanju kreativnosti, socijalnog razvoja, motoričkih i kognitivnih vještina te na stavove odgojitelja i drugih stručnjaka o važnosti glazbe u odgojno-obrazovnom procesu. Svrha istraživanja je ispitati percepcije i praksu stručnjaka i odgojitelja u ustanovama za rani i predškolski odgoj te prikazati ulogu glazbe u različitim aspektima dječjeg razvoja. Istraživanje također pruža empirijsku osnovu za daljnje unapređenje pedagoških praksi koje koriste glazbene aktivnosti kao sredstvo za poticanje kreativnog, socijalnog, emocionalnog i kognitivnog razvoja. U istraživanju sudjelovalo je sedam stručnjaka (logoped, sportski trener, edukacijski rehabilitator, stručni suradnik pedagog, psiholog, odgojitelj te odgojitelj mentor). Rezultati pokazuju da svi ispitanici, iako različitih struka, koriste glazbu u radu s djecom te smatraju glazbu ključnom za cijelokupni razvoj djeteta. Stručnjaci percipiraju glazbu kao važan alat u razvoju motoričkih i socijalnih vještina, poticanju kreativnosti te podupiranju kognitivnog razvoja.

Ključne riječi: dječji razvoj, glazbene aktivnosti, odgojno-obrazovni proces, rani i predškolski odgoj i obrazovanje

THE ROLE OF MUSIC ACTIVITIES IN THE DEVELOPMENT OF YOUNG AND PRESCHOOL CHILDREN: EXPERTS' PERSPECTIVES IN THE EDUCATIONAL PROCESS

This paper presents a qualitative study conducted through semi-structured interviews with professionals working in early childhood education. The aim of the research was to explore the role of music activities in the overall development of young and preschool-aged children, with a focus on music's contribution to fostering creativity, social development, motor skills, and cognitive abilities, as well as examining educators' and other professionals' perspectives on the importance of music in educational settings. The purpose of the study was to investigate the perceptions and practices of educators and experts in early childhood institutions, and to highlight the role of music in various aspects of child development. The research also provides an empirical basis for improving pedagogical practices that use music activities as a tool to support children's creative, social, emotional, and cognitive growth. Seven professionals participated in the study (a speech therapist, sports coach, special education teacher, educational advisor, psychologist, preschool teacher, and mentor teacher). The results show that, despite their diverse professional backgrounds, all participants use music in their work with children and perceive it as a key component of holistic child development. The experts view music as a valuable tool for supporting motor and social skills, encouraging creativity, and enhancing cognitive development.

Keywords: child development, educational process, early childhood education, musical activities, preschool education

Zrinka Liščić

Glazbena škola Josipa Runjanina

Ana Maria Marinac

Filozofski fakultet Osijek

IZVORI PROFESIONALNOG STRESA I ZADOVOLJSTVO POSLOM NASTAVNIKA GLAZBENIH ŠKOLA

Profesionalni stres prepoznat je kao jedan od ključnih izazova u odgojno-obrazovnom sustavu, a njegova prisutnost posebno dolazi do izražaja u specifičnim obrazovnim kontekstima, poput glazbenih škola. Nastavnici glazbenih škola suočavaju se s brojnim izazovima, uključujući kontinuiranu prilagodbu nastavnog sadržaja mogućnostima učenika, pritisak akademskog i općenitog uspjeha učenika te administrativne dužnosti. Za potrebe ovoga rada provedest će se kvalitativno istraživanje s ciljem ispitivanja glavnih izvora stresa među nastavnicima glazbenih škola, kao i strategije koje koriste za suočavanje sa stresom. Posebna pozornost posvećuje se pitanju zadovoljstva poslom, unatoč prisutnosti stresa, te se istražuje koji aspekti rada donose najviše zadovoljstva i motivacije za daljnji rad. Istraživanje će se provesti pomoću polustrukturiranog intervjeta, s 8 učitelja zaposlenim u glazbenim školama. Očekuje se da će rezultati istraživanja doprinijeti boljem razumijevanju profesionalnog stresa u glazbenopedagoškom kontekstu te pružiti smjernice za implementaciju mjera koje mogu smanjiti izloženost stresu i poboljšati radne uvjete nastavnika. Poseban doprinos ovog rada očituje se u naglašavanju važnosti podrške nastavnicima kroz osiguranje odgovarajućih resursa, stručnog usavršavanja i sustavne podrške za prevenciju sagorijevanja na radnom mjestu.

Ključne riječi: nastavnici glazbenih škola; prevencija; profesionalni stres; strategije suočavanja; zadovoljstvo poslom

SOURCES OF PROFESSIONAL STRESS AND JOB SATISFACTION AMONG MUSIC SCHOOLTEACHERS

Professional stress has been recognized as one of the main challenges in the educational system, and its presence is particularly noticeable in specific educational contexts, such as music schools. Music schoolteachers face numerous challenges, including the continuous adaptation of teaching content to the students' abilities, the pressure of both academic and overall student success, and administrative duties. This study will conduct qualitative research with the aim of examining the main sources of stress among music schoolteachers, as well as the strategies they use to cope with stress. Special attention is given to the issue of job satisfaction, despite the presence of stress, and the study will explore which job aspects bring the most satisfaction and motivation for continued work. The research will be conducted through semi-structured interviews with eight teachers working in music schools. It is expected that the research findings will contribute to a better understanding of professional stress in the music pedagogy context and provide guidelines for implementing measures that can reduce stress exposure and improve working conditions for teachers. Special contribution of this study is in emphasizing the importance of support for teachers through the provision of adequate resources, professional development, and systematic support to prevent burnout in the workplace.

Keywords: coping strategies; job satisfaction; music schoolteachers; prevention; professional stress

Božidar Ljubenko

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

GLAZBENA KREATIVNOST U SREDNJOŠKOLSKOM KURIKULMU I/ILI NASTAVNOM PLANU I PROGRAMU INSTRUMENATA S TIPKAMA

Glazbena pedagogija instrumenata s tipkama od svojih početaka podrazumijeva razvoj reproduktivnih glazbenih vještina, ali jednako tako potiče i usmjerava pozornost na produktivne glazbene vještine kao i njihov razvoj što često biva zanemareno - stavljen u „drugi plan“ ili pak potpuno izostavljeno. Oba aspekta u glazbi, a time i u nastavi instrumenata s tipkama, važna su za potpuni razvoj mladih glazbenika kako bi se dobila cijelovita „slika“ o muziciranju na tim instrumentima. Je Praksa je prethodnih stoljeća podrazumijevala improvizaciju, skladanje, analizu glazbenih djela kako bi se potaknuli nezaobilazni kreativni procesi kojima su gotovo svi muzičari (a naročito na instrumentima s tipkama) jako dobro „vladali“. Zato se ovime želi osvijestiti važnost upravo tih produktivno-kreativnih vještina. A, Kreativnost koja se može sagledati s nekoliko aspekata, u ovom radu prikazat će se kroz dokumentacijsku analizu. Dokument koji opisuje sveobuhvatni tijek odgojno-obrazovnog procesa je kurikulum. U Republici Hrvatskoj gdje kurikulum nije ustanovljen zamjenjuje ga nastavni plan i program.. Upravo iz tog razloga u ovom istraživanju kvalitativnom analizom sadržaja kurikuluma/ili nastavnog plana i programa pokušat će se ustanoviti sadrže li navedeni dokumenti aktivnosti koje vode razvoju produktivnih vještina tj. kreativnosti u nastavi instrumenata s tipkama. Komparacijskom analizom kurikuluma i/ili nastavnih planova i programa za orgulje i klavir pokušat će se „rasvijetliti“ koja je i kakva pozicija istraživanih vještina u pojedinim državama te će se ukazati gdje je Republika Hrvatska u odnosu na ostale sudionike glazbenog odgojno-obrazovnog procesa. Zahvaljujući dobivenim podacima moći će se ukazati na određene težnje s ciljem poboljšanja kreativnih aspekata po uzoru na dobre prakse pojedinih europskih škola. U ovom radu analizirat će se srednjoškolski

dokumenti Republike Hrvatske, Slovenije, Srbije, Mađarske i Poljske kako bi se postigla ideja o homogenizaciji europskog školstva kao i da bismo išli ukorak s budućim izazovima.

Ključne riječi: glazbena kreativnost, improvizacija, klavir, kurikulum, orgulje, produktivne vještine

MUSICAL CREATIVITY IN THE MIDDLE SCHOOL KEYBOARD INSTRUMENTS CURRICULUM

The musical pedagogy of keyboard instruments from its beginnings implies the development of reproductive musical skills, but it also encourages and directs attention to productive musical skills and their development, which is often neglected - pushed to the 'second plan' or entirely ignored. Both aspects in music and thus in the teaching of keyboard instruments are important for the full development of young musicians in order to get a complete 'picture' about playing on these instruments. Pointing to the inevitable fact that the practice of previous centuries included improvisation, composition, analysis as indispensable creative aspects that almost all musicians (and especially on keyboard instruments) mastered very well, we want to raise awareness of the importance of precisely these productive-creative skills. Therefore, we will present the creativity that can be seen from several aspects in this paper through a documentary analysis. The most important document that describes the comprehensive course of the educational process is the curriculum. For this reason, in this research, through a qualitative analysis of the content of the curriculum and/or teaching plan, an attempt will be made to determine whether the mentioned documents encourage activities that lead to the development of productive skills, i.e. creativity in the teaching of keyboard instruments. Through a comparative analysis of the curriculum and/or teaching plans and programs of organ and piano, an attempt will be made to shed light on the position of the researched skills in certain countries and to see where we stand in relation to other research participants. Thanks to

the obtained data, we will be able to indicate certain aspirations regarding the improvement of creative aspects based on good practices and examples of individual European schools. In this paper, secondary school documents from the Republic of Croatia, Slovenia, Serbia, Hungary and Poland will be analyzed in order to achieve the goal of homogenization of European education and to keep up with future challenges.

Keywords: musical creativity, improvisation, piano, curriculum, organ, productive skills

Domagoj Maras

Akademija za umjetnost i kulturu Osijek, Hrvatska

Goranka Šenk

Glazbena škola F. Kuhača Osijek, Hrvatska

GLAZBENA ŠKOLA KAO PROSTOR ZA RAST - MODEL USPJEHA NA PRIMJERU MEĐUNARODNE GLAZBENE ŠKOLE U OSIJEKU

Glazbeno obrazovanje u Hrvatskoj obuhvaća širok spektar obrazovnih institucija i programa, od osnovnih škola do visokih učilišta. U ovom izlaganju osvrnut ćemo se na formalno glazbeno obrazovanje na osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini te važnost kontinuiranog neformalnog obrazovanja, točnije usavršavanja pedagoga i učenika iz njihovih područja djelovanja. Kontinuiranim se usavršavanjem omogućava rast i razvoj, unapređenje vještina te razvoj mnogih aspekata osobnosti - intelektualnih, emocionalnih, socijalnih i kreativnih. Glazbenom naobrazbom razvijamo brojne životne kompetencije koje su korisne u svim aspektima života. Kao uspješan model prikazat ćemo oblik stručnog usavršavanja kroz Međunarodnu glazbenu školu u Osijeku, projekt Glazbene škole Franje Kuhača u Osijeku, u suradnji s udrugom Glazbena mladež iz Osijeka. Ovo je odličan primjer sinergije rada odgojno-obrazovne ustanove i udruge kojom oba aktera ostvaruju svoje djelatnosti poput rada s mладима i radom u kulturi. Do danas su se održala dva izdanja Međunarodne glazbene škole u Osijeku: u 2023. i 2024. godini. U izlaganju ćemo predstaviti rezultate oba izdanja projekta - analizom broja sudionika projekta, mišljenja sudionika te analizom mjerljivih rezultata projekta kao što su rezultati s natjecanja. U trenutku prijave ovog predavanja, u pripremi je treće izdanje Međunarodne glazbene škole čije ćemo rezultate također objaviti u ovoj analizi.

Ključne riječi: glazbeno obrazovanje, usavršavanje pedagoga i učenika, razvoj kompetencija, Međunarodna glazbena škola u Osijeku

THE MUSIC SCHOOL AS A SPACE FOR GROWTH: A SUCCESS MODEL BASED ON THE EXAMPLE OF THE INTERNATIONAL MUSIC SCHOOL IN OSIJEK

Music Education in Croatia spans a wide range of institutions and programs, from primary schools to higher education. This presentation will focus on formal music education at the primary and secondary school levels, as well as the importance of continuous non-formal education, particularly the professional development of teachers and students in their respective fields. Continuous professional development fosters growth, enhances skills, and promotes the development of various aspects of personality – intellectual, emotional, social, and creative. Through music education, we develop life competencies that benefit all areas of life. As a successful model, we will showcase the professional development format used by the International Music School in Osijek, a project of the Franjo Kuhač Music School in Osijek, in collaboration with the Jeunesses Musicales Osijek association. This serves as an excellent example of synergy between an educational institution and an association, where both parties fulfill their missions, including working with young people and promoting cultural activities. So far, two editions of the International Music School have been held in Osijek: in 2023 and 2024. In this presentation, we will present the results from both editions of the project – through an analysis of participant numbers, feedback, and measurable outcomes, such as results from competitions. At the time of submitting this presentation, preparations for the third edition of the International Music School are underway, and its results will also be included in this analysis.

Keywords: Music education, Professional development of teachers and students, Development of competencies, International Music School in Osijek

Mia Mucić

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku, Hrvatska

MOTIVACIJA UČENIKA U NASTAVI GLAZBENE KULTURE

Prema predmetnomu kurikulumu, nastavu glazbene kulture prožimaju aktivnosti slušanja glazbe i glazbenoga izražavanja. S obzirom na različite mogućnosti organizacije nastave glazbe, važno je voditi one aktivnosti koje će doprinijeti povećanju interesa i motivacije učenika za sudjelovanje u nastavi glazbe. Upravo je motivacija jedan od ključnih čimbenika za postizanje uspjeha na nekome području. U radu će se predstaviti različite teorijske perspektive motivacije u kontekstu nastave glazbe. Cilj je istraživanja bio provjeriti motiviranost učenika za sudjelovanje u nastavi glazbene kulture. U istraživanju su sudjelovali učenici predmetne nastave ($N = 186$) jedne osnovne škole, od četvrtog do osmog razreda. U analizi podataka korišteni su postupci deskriptivne i inferencijalne statistike. Rezultati istraživanja ukazuju na visoku razinu motivacije učenika, s posebnim naglaskom na sudjelovanje u različitim oblicima glazbenoga izražavanja.

Ključne riječi: glazbena kultura, motivacija, predmetna nastava, učenici

STUDENTS' MOTIVATION IN MUSIC LESSON

According to the Curriculum, music education is permeated by activities of music listening and musical expression. Given the various options for organizing music lessons, it is important to conduct activities that will contribute to increasing students' interest and motivation to participate in music classes. Motivation itself is one of the key factors in achieving success in any field. This paper presents different theoretical perspectives on motivation in the context of music education. The aim of the research was to examine students' motivation to participate in music culture lessons. The research involved 186 primary (4th-8th grade) students. Descriptive and

inferential statistical methods were used in the data analysis. The research results indicate a high level of student motivation, with a particular emphasis on participation in various forms of musical expression.

Keywords: motivation, music lessons, students, subject teaching

Lidija Nikolić

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Hrvatska

Marija Berać-Jozić

Glazbena škola Pavla Markovca, Zagreb, Hrvatska

ČIMBENICI USPJEŠNOG GLAZBENOG OBRAZOVANJA IZ PERSPEKTIVE RODITELJA UČENIKA OSNOVNE GLAZBENE ŠKOLE U HRVATSKOJ

Pohađanje osnovne glazbene škole predstavlja velik izazov za učenika, ali i za njegove roditelje. Rezultati istraživanja pokazuju da se polovica učenika koji se upišu u osnovnu glazbenu školu u Republici Hrvatskoj iz nje ispišu do završnog razreda (Nikolić i sur., 2024). Bogunović (2010) navodi neuspješnost kao najznačajniji čimbenik odustajanja od glazbenog školovanja. Iskustva uspješnosti ili neuspješnosti utječu na očekivanja učenika u sličnim aktivnostima u budućnosti i time određuju odluku učenika o sudjelovanju u njima, pa je vjerojatnije da će učenik sudjelovati u aktivnostima koje su u prošlosti dovele do uspješnosti čak i ako se čine teškima, nego u zadatcima koji su ranije doveli do neuspjeha (Sichivitz, 2007). Stoga je potrebno istražiti čimbenike koji utječu na uspješnost učenika osnovne glazbene škole kao prepostavke njihova nastavka glazbenog obrazovanja i bavljenja glazbom. Cilj je ovoga empirijskog istraživanja utvrditi mišljenja roditelja učenika osnovne glazbene škole o čimbenicima uspješnoga glazbenog obrazovanja i mogućnostima stvaranja boljih prilika za uspješnost učenika u osnovnoj glazbenoj školi. Istraživanje je provedeno anketiranjem 352 roditelja učenika 21 osnovne glazbene škole iz 10 županija u Republici Hrvatskoj. Korišteni upitnik djelomično je preuzet iz istraživanja Nikolić i sur. (2024) u kojem je istraživanje o čimbenicima uspješnosti učenika u glazbenom obrazovanju provedeno s nastavnicima glazbenih škola. Rezultati su pokazali kako roditelji misle da uspješnost učenika u osnovnoj glazbenoj školi najviše ovisi o količini i kvaliteti samostalnog vježbanja učenika te kvalitetnoj komunikaciji nastavnika i učenika, a na sljedeće

mjesto po važnosti smjestili su metodičke kompetencije nastavnika, kvalitetu programa glazbene škole i podršku roditelja. Roditelji su ponudili i prijedloge kako bi nastavnici, roditelji, učenici, uprava glazbene škole i nadležno ministarstvo mogli djelovati na veću uspješnost učenika u glazbenom obrazovanju

Ključne riječi: vježbanje glazbenog instrumenta, javni nastupi, komunikacija nastavnika i učenika, nastavni plan i program za glazbene i plesne škole, metodičke kompetencije nastavnika

FACTORS FOR SUCCESSFUL MUSIC EDUCATION FROM THE PERSPECTIVE OF PARENTS OF PRIMARY MUSIC SCHOOL STUDENTS IN CROATIA

Attending a primary music school is very challenging for the student, but also for their parents, without whose support it cannot be carried out. The research results show that half of the students who attend primary music school in Croatia drop out before graduating (Nikolić et al., 2024). Bogunović (2010) cites failure as the most significant factor for dropping out of music school. Experiences of success or failure affect the student's expectations in similar activities in the future and thus determine the student's decision to participate. Therefore, the student is more likely to participate in activities that have led to success in the past, even if they seem difficult, than in activities they have previously failed (Sichivitza, 2007). Thus, it is necessary to investigate the factors that influence the performance of primary music school students as a prerequisite for their further musical education and practice. This empirical study aimed to determine the opinions of parents of primary music school students about the factors of successful music education and the ways to create better opportunities for students' success in primary music school. The survey included 352 parents of students in 21 primary music schools from 10 counties in Croatia. The questionnaire used was adopted from the study by Nikolić et al. (2024), which investigated the factors for

students' success in music education from the teachers' perspective. The results showed that parents believe that students' success in primary music school depends primarily on the amount and quality of their independent practice and the communication between teachers and students. Parents ranked the teacher's didactical competencies, the quality of the music school program, and parental support next. They also suggested what they, teachers, students, music school administration, and the relevant ministry could do to positively influence students' success in music education.

Keywords: practicing a musical instrument, public performances, teacher-student communication, curriculum for music and dance schools, teacher's didactical competencies

Sanja Nuhanović

Kazališno-koncertna dvorana "Ivana Brlić-Mažuranić"

Alma Ferović-Fazlić

Akademija scenskih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu

ORKESTRALNO HARMONIKAŠKO MUZICIRANJE KAO OBLIK NEFORMALNOGA UČENJA

Kada se govori o glazbenome odgoju i obrazovanju najčešće se misli na formalno koje se provodi u okviru osnovnoškolskih ili srednjoškolskih općeobrazovnih institucija kroz predmete Glazbena kultura i Glazbena umjetnost ili u okviru specijaliziranih ustanova glazbenoga odgoja i obrazovanja. No, razvoj glazbenih kompetencija moguće je stjecati i neformalnim obrazovanjem što obuhvaća aktivnost sudjelovanja u brojnim amaterskim glazbenim udrugama koje su ponos svakoga manjega ili većega mjesta u kojemu djeluju, doprinose razvoju kulturnoga života zajednice te afirmaciji glazbene umjetnosti općenito. U ovome se radu na primjeru aktivnosti Brodskoga harmonikaškoga orkestra „Bela pl. Panthy“ i Instituta za muziku, teatar i multimediju iz Sarajeva predstavljaju neformalni oblici učenja i inovativne prakse koje, osim stjecanja stručnih i ključnih kompetencija, doprinose cjelokupnemu rastu i razvoju svih dionika te značajnoj popularizaciji orkestarskoga harmonikaškoga muziciranja.

Ključne riječi: Brodski harmonikaški orkestar "Bela pl. Panthy", Institut za muziku, teatar i multimediju, neformalno učenje, inovativne prakse

ORCHESTRAL ACCORDION MUSICIANSHIP AS A FORM OF INFORMAL LEARNING

When talking about musical upbringing and education, we usually mean the formal one, which is carried out within the framework of elementary or secondary general educational institutions with the subjects of Musical Culture and Musical Art or within the framework of specialized institutions of musical upbringing and education. However, the development of musical competence can also be acquired through informal education, which includes the activity of participating in numerous amateur music associations, which are the pride of every small or large place in which they operate, contribute to the development of the cultural life of the community, and the affirmation of musical art in general. This paper on the example of the activities of the Brod Accordion Orchestra "Bela pl. Panthy" and the Institute for Music, Theatre and Multimedia represents informal forms of learning and innovative practices that, in addition to the acquisition of professional and key competencies, contribute to the overall growth and development of all participants and the significant popularization of orchestral accordion musicianship.

Keywords: Brod Accordion Orchestra "Bela pl. Panthy", informal learning, innovative practices, Institute for Music, Theatre and Multimedia

Nada O'Brien

Fakultet muzičke umetnosti, Beograd, Srbija

Mirko Jeremic

OMŠ "Nevena Popović" Beograd, Srbija

MUSIC EDUCATION AND TRANSGENERATIONAL TRAUMA

This paper explores the phenomena of transgenerational trauma (Kalsched 2013) from the psychoanalytic perspective. It outlines the patterns of trauma origin, types of manifestation and its effects on development of individuals, groups and societies. The light is also shed on the dynamics the transgenerational trauma plays in the current zeitgeist (Sutton 1998; O'Brien 2022). It is in this framework that the role of music education, especially from the perspective of music's unique developmental potential is studied (O'Brien 2024). Special focus is given on the questions of the transgenerational trauma expression in music, together with the coping mechanisms interwoven in the music medium multilayered fabrics (O'Brien 2019). The framework of general music education, emphasising educational standards, competency development, and outcomes, is adapted to the setting of transgenerational trauma, highlighting the unique 'medicine' that music can provide.

Keywords: music, transgenerational trauma, education, psychoanalysis, dynamics

GLAZBENO OBRAZOVANJE I TRANSGENERACIJSKA TRAUMA

Ovaj rad istražuje fenomen transgeneracijske traume (Kalsched 2013) iz psihoanalitičke perspektive. Opisuje obrasce nastanka traume, vrste manifestacija i njezine učinke na razvoj pojedinaca, grupe i društava. Također se osvjetljava dinamika koju transgeneracijska trauma odigrava u duhu današnjeg vremena (Sutton 1998; O'Brien 2022). U ovom okviru proučava se uloga glazbenog obrazovanja, posebno iz perspektive jedinstvenog razvojnog potencijala glazbe (O'Brien 2024). Posebna pažnja posvećena je pitanjima izražavanja transgeneracijske traume u glazbi, zajedno s mehanizmima suočavanja utkanim u višeslojnost glazbenih medija (O'Brien 2019). Okvir općeg glazbenog obrazovanja, s naglaskom na obrazovne standarde, razvoj kompetencija i ishode, prilagođen je kontekstu transgeneracijske traume, ističući jedinstvenu 'medicinu' koju glazba može pružiti.

Ključne riječi: dinamika, glazba, obrazovanje, psihoanaliza, transgeneracijska trauma

Áron András Pető

*Doctoral School of Humanities, University of Debrecen,
Hungary,*

Judit Váradi

Faculty of Music, University of Debrecen, Hungary

MENTORING IN THE LIVES OF HUNGARIAN MUSIC TEACHERS: RESULTS OF A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW

Mentoring, which supports new teachers in overcoming early career challenges, is a relatively under-researched field within music education, especially in Hungary (Édes, 2021). Mentoring is a crucial element of socialization for teachers – particularly music teachers – as it provides personal, social, and professional support, and helps reduce dropout rates (Simon, 2019). This study seeks to present this area of socialization through the role of mentors, who, according to Hungarian legislation influenced by EU regulations, are highly qualified individuals responsible for supporting pre-service and novice teachers in overcoming the challenges they encounter (Fejes et al., 2009; Major, 2015; Godó, 2021). A mentor's responsibilities also include creating a collaborative, trusting atmosphere essential for the mentee's development (Kennedy, 2005). Our primary research goal was to expand the body of literature on mentoring within Hungarian music teaching, achieved through a systematic literature review. Our research questions focused on the mentor's roles, the mentoring process, relevant legislation, and the best practices found in the literature. A systematic search was conducted in the JStore database, identifying 30 relevant studies based on PRISMA guidelines, from which nine were selected for content analysis. The selected studies emphasize the collaborative attitude developed through mentoring, which can be applied in various areas and adapted to Hungarian music education. Mentoring's role is highlighted in reducing teacher dropout, alleviating impostor syndrome, fostering lifelong learning,

and developing a collaborative attitude, which is relatively rare among musicians (Shaw, 2020). The results provide valuable insights for teacher training institutions and mentors alike, offering practical guidance for the personal, social, and professional development of pre-service and novice teachers. Implementing these best practices in the Hungarian context could enhance the effectiveness of music mentoring and further support the professional integration of young teachers.

Keywords: mentoring, music teacher mentoring, novice teachers, best practices

MENTORIRANJE MAĐARSKIH UČITELJA GLAZBE: SUSTAVNI PREGLED LITERATURE

Mentorstvo, koje podržava učitelje pripravnike u prevladavanju izazova na početku karijere, relativno je slabo istraženo područje unutar glazbenog obrazovanja, posebno u Mađarskoj (Édes, 2021). Može se reći kako je mentorstvo ključni element socijalizacije za učitelje – posebno učitelje glazbe – jer pruža osobnu, socijalnu i profesionalnu podršku te pomaže smanjiti stopu odustajanja (Simon, 2019). Ovaj rad nastoji predstaviti temu socijalizacije kroz ulogu mentora, kao visoko kvalificirane pojedince odgovorne za podršku budućim i novim učiteljima u prevladavanju izazova na poslu (Fejes et al., 2009; Major, 2015; Godó, 2021). Odgovornosti mentora također uključuju stvaranje suradničkog i povjerljivog ozračja koja je ključna za razvoj pripravnika (Kennedy, 2005). Primarni istraživački cilj bio je proširiti opseg literature o mentorstvu unutar mađarskog glazbenog obrazovanja. Istraživačka pitanja bila su usmjerena na uloge mentora, proces mentorstva, važeće zakonske okvire i primjere dobre prakse pronađene u literaturi. Sustavna pretraga provedena je u bazi podataka JSTOR otkrivačući 30 relevantnih studija prema PRISMA smjernicama (Moher et al., 2015) od kojih je devet odabrano za analizu sadržaja. Odabранe studije naglašavaju suradnički stav razvijen kroz

mentorstvo koji se može primijeniti u raznim područjima. Uloga mentorstva istaknuta je u smanjenju učiteljskog odustajanja, ublažavanju imposter sindroma, poticanju cjeloživotnog učenja i razvoju suradničkog stava, a što je prilično rijetko među glazbenicima (Shaw, 2020). Rezultati pružaju vrijedne uvide ustanovama za obrazovanje učitelja i mentora nudeći praktične smjernice za osobni, socijalni i profesionalni razvoj budućih i novih učitelja. Primjena ovih smjernica mogla bi poboljšati učinkovitost mentorstva u glazbenom obrazovanju i dodatno podržati profesionalnu integraciju mladih učitelja.

Ključne riječi: primjeri dobre prakse, mentorstvo, učitelji glazbe, učitelji pripravnici

Ana Popović

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijek, Hrvatska

Leonarda Šebalj

DV Ivančica Oriovac, Hrvatska

INTRODUCING MUSICAL INSTRUMENTS AT NURSERY AGE: THE EXAMPLE OF THE FLUTE

Numerous studies indicate that the role of music in early childhood is of exceptional importance for the overall development of the child, encompassing emotional, social, and cognitive aspects. Children in the nursery age are in a critical phase of development, during which fundamental motor, language, and social skills are formed. Musical content can significantly enrich these processes, but it is necessary to adapt it to the age and abilities of the children. The flute possesses significant potential in this context, offering unique auditory and tactile stimulations that can aid in fostering early development. This paper aims to explore the possibilities of using the flute in working with nursery-aged children, focusing on the contribution of this instrument to their musical education and overall development. Furthermore, the study will investigate the competencies that educators need to ensure that activities with the flute are successful, as well as potential ways of acquiring these competencies.

Keywords: Flute; Musical activities; Nursery age

UPOZNAVANJE GLAZBENIH INSTRUMENATA U JASLIČKOJ DOBI: PRIMJER FLAUTE

Brojna istraživanja upućuju na to da je uloga glazbe u ranom djetinjstvu od iznimne važnosti za cijelokupni razvoj djeteta uključujući emocionalne, socijalne i kognitivne aspekte. Djeca jasličke dobi nalaze se u kritičnoj fazi razvoja, kada se formiraju osnovne motoričke, jezične i socijalne vještine. Glazbeni sadržaji mogu značajno obogatiti ove procese, no potrebno ih je prilagoditi dobi i mogućnostima djece. Flauta posjeduje značajan potencijal u ovom kontekstu, nudeći jedinstvene zvučne i taktilne stimulacije koje mogu pomoći u poticanju ranog razvoja. Ovaj rad ima cilj istražiti mogućnosti uporabe flaute u radu s djecom jasličke dobi, a usredotočuje se na doprinos ovog instrumenta njihovom glazbenom obrazovanju i općem razvoju. Osim toga, u radu će se istražiti i koje kompetencije odgojitelja su potrebne da bi aktivnosti s flautom bile uspješne te potencijalne načine njihovog stjecanja.

Ključne riječi: flauta; glazbene aktivnosti; jaslička dob

Melinda Pótfi

Doctoral School of Humanities University Of Debrecen

Judit Váradi

Faculty of Music, University of Debrecen, Hungary

EXPERIENCES OF TEACHERS OF ADULT STUDENTS REGARDING GENERATIONAL DIFFERENCES IN MUSIC TEACHING AT THE PRIMARY LEVEL

The literature has for many years addressed the differences in teaching methods between children and adults (Knowles et al., 2005), specifically examining differences in music learning (Hargreaves & North, 2001; Hallam, 2006; Campbell, 2010; McPherson & Welch, 2018). Today, it is increasingly common for some music learners to begin their studies in adulthood or to continue their childhood studies into adulthood. In our survey, conducted in Hungary, we focus on the characteristics of adult music learning by examining the motivations, learning and teaching characteristics, and cultural and social capital of adult learners of music from the perspective of their teachers, offering a novel contribution to the field. Our target group are music teachers of adults in primary art education institutions working with adults who either began studying music after turning 18 or continued their music education into adulthood. In our presentation, we will present the results of our qualitative research ($N = 11$), exploring the teaching and learning characteristics and motivations of adult learners, with the aim of identifying methodological similarities and differences between teaching children and adults. Our findings are in line with the international literature, with intrinsic motives dominating the motivational background of adults involved in music education (Bowles, 1991; Flowers & Murphy, 2001; Jutras, 2006). The relationship with the instrument teacher and the personality of the teacher play a significant and retaining role in the choice of educational institution (Cooper, 2001; Bright, 2006; Sobol, 2019; Kerekes & Kiss, 2022; Váradi et al., 2024).

Keywords: adults in music education, music pedagogy, andragogy, motivation, constructive use of leisure time Introduction

GENERACIJSKE RAZLIKE U ISKUSTVIMA UČITELJA GLAZBE KOD POUČAVANJA ODRASLIH U OSNOVNIM UMJETNIČKIM OBRAZOVNIM USTANOVAMA

Literatura se već više godina bavi razlikama u metodama poučavanja djece i odraslih (Knowles i sur., 2005), posebno ispitujući razlike u učenju glazbe (Hargreaves & North, 2001; Hallam, 2006; Campbell, 2010; McPherson & Welch, 2012). Danas je sve češće da neki učenici započinju svoje glazbeno obrazovanje u odrasloj dobi ili nastavljaju s glazbenim obrazovanjem u odrasloj dobi. U ovom istraživanju, provedenom u Mađarskoj, stavlja se naglasak na opise učenja glazbe kod odraslih ispitujući motivaciju, karakteristike učenja i poučavanja te kulturni i društveni kapital odraslih polaznika. Ciljana skupina su učitelji glazbe koji poučavaju odrasle polaznike osnovnih umjetničkih obrazovnih ustanova. U izlaganju će se predstaviti rezultati provedenog kvalitativnog istraživanja ($N = 11$), istražujući karakteristike poučavanja i učenja te motivacije odraslih učenika s ciljem uočavanja metodoloških sličnosti i razlika između poučavanja djece i odraslih. Rezultati su u skladu s međunarodnom literaturom te ukazuju na intrinzične motive koji dominiraju kod odraslih polaznika glazbenog obrazovanja (Bowles, 1991; Flowers & Murphy, 2001; Jutras, 2006). Isto tako, rezultati pokazuju da odnos s učiteljem instrumenta i osobnost učitelja igraju značajnu i trajnu ulogu u odabiru obrazovne ustanove (Cooper, 2001; Bright, 2006; Sobol, 2019; Kerekes & Kiss, 2022; Váradi i sur., 2024).

Ključne riječi: andragogija, glazbena pedagogija, konstruktivno korištenje slobodnog vremena, motivacija, odrasli polaznici glazbenog obrazovanja

Irene Rivera Pérez

Universidad de León

Diego González-Rodríguez

Universidad León León

Saray Prados Bravo

Universidad de Valladolid

IMPACT OF CONCURRENT MUSIC STUDIES AND SECONDARY EDUCATION ON ACADEMIC PERFORMANCE

Currently, one of the issues found in compulsory secondary education and professional music studies that affects academic performance is the simultaneous enrolment in these programs. The aim of this study is to understand and analyze the perceptions and teaching experiences of music teachers regarding the academic performance of students enrolled in both programs concurrently. A qualitative methodology was employed, using intentional non-probability sampling through online semi-structured interviews with active music teachers ($n=8$) in compulsory secondary education, to gain an in-depth and detailed view of their perspectives and experiences. The responses obtained were analyzed using the qualitative analysis software MAXQDA 2024. A total of 186 codes were identified, linked to five main themes: teachers' experience ($n=56$), academic performance ($n=40$), coordination between institutions ($n=25$), support strategies ($n=28$), and impact on professional and personal development ($n=41$). The study was conducted in Spain, with teachers interviewed from diverse regions across the country. This sample provides a comprehensive understanding of the issue. The results showed that despite the high academic load faced by these students, teachers generally have a positive perception of their academic performance. Additionally, significant differences were identified in certain skills, such as time management, as well as the responsibility and maturity of students undertaking both programs. It is concluded that, while concurrent studies offer substantial

advantages for the academic and holistic development of students, it is necessary to improve scheduling and coordination between institutions to optimize student well-being and minimize academic overload.

Keywords: academic performance, professional music education, secondary education, simultaneity, teachers

UTJECAJ ISTOVREMENOG POHAĐANJA STUDIJSKOG GLAZBENOG PROGRAMA I SREDNJOŠKOLSKOG OBRAZOVANJA NA AKADEMSKI USPJEH

Istovremeno pohađanje obaveznog srednjoškolskog obrazovanja i studijskog glazbenog programa uvelike utječe na akademski uspjeh. Cilj ovog istraživanja je uočiti i analizirati percepciju i iskustva učitelja glazbe u vezi s akademskim uspjehom učenika koji su istovremeno upisani u oba programa. U radu je korištena kvalitativna metodologija. Provedeno je namjerno ne-probabilističko uzorkovanje putem online polustrukturiranih intervjua s učiteljima glazbe ($n=8$) zaposlenim u obveznom srednjoškolskom obrazovanju kako bi se dobio dubinski i detaljan uvid u njihovu percepciju i iskustva. Dobiveni odgovori analizirani su pomoću softvera za kvalitativnu analizu MAXQDA 2024. Identificirano je ukupno 186 kodova povezanih s pet glavnih tema: iskustvo učitelja ($n=56$), akademski uspjeh ($n=40$), koordinacija između institucija ($n=25$), strategije podrške ($n=28$) i utjecaj na profesionalni i osobni razvoj ($n=41$). Istraživanje je provedeno u nekoliko regija u Španjolskoj. Rezultati su pokazali da, unatoč visokom akademskom opterećenju s kojim se suočavaju ovi učenici, učitelji općenito imaju pozitivnu percepciju njihovog akademskog uspjeha. Također, identificirane su značajne razlike u određenim vještinama, poput upravljanja vremenom, kao i odgovornosti i zrelosti učenika koji pohađaju oba programa. Zaključeno je da, iako istovremeni studiji nude značajne prednosti za akademski i holistički razvoj učenika, potrebno je poboljšati raspored i koordinaciju između institucija kako bi se optimizirala dobrobit učenika

i smanjilo akademsko preopterećenje.

Ključne riječi: akademski uspjeh, profesionalno glazbeno obrazovanje, srednjoškolsko obrazovanje, istovremenost, učitelji

Željka Rosandić

Strojarski fakultet, Sveučilište u Slavonskom Brodu, Hrvatska

Jasna Šego

Odsjek za izobrazbu učitelja i odgojitelja, Sveučilište u Slavonskom Brodu, Hrvatska

ULOGA GLAZBENIH INSTRUMENATA U BIBLIJI

Rad istražuje ulogu glazbenih instrumenata u Bibliji primjenjujući metodu pomnog čitanja teksta. Istraživanje se usredotočuje na uporabu glazbenih instrumenata (lire, harfe, trube i činela) u različitim kontekstima, npr. u bogoslužju, svakodnevnoj komunikaciji, proslavama, žalovanju, duhovnim borbama, proročanstvima i eshatološkim prikazima. Jezična istraživanja usredotočuju se na etimologiju i semantičku evoluciju glazbenih pojmove u engleskom jeziku, bilježeći promjene u kulturnom značenju koje se pojavljuju u engleskim verzijama tekstova. Oslanjajući se na interdisciplinarna područja poput teologije, kulturne antropologije, muzikologije i studija prevodenja, ovo istraživanje promišlja o funkciji glazbe u biblijskim tekstovima. Na kraju, rad naglašava središnju ulogu glazbe kao mosta između zemaljskog i božanskog.

Ključne riječi: glazbeni instrumenti, glazbena terminologija, jezična istraživanja, jezik u biblijskim tekstovima, metoda pomnog čitanja teksta

THE ROLE OF MUSICAL INSTRUMENTS IN THE BIBLE

This study explores the role of musical instruments in the Bible, employing a close reading method. The research focuses on the use of musical instruments (lyres, harps, trumpets, and cymbals) in various contexts, such as worship, daily communication, celebrations, mourning, spiritual warfare, prophecy, and eschatological depictions. Linguistic investigations focus on the etymology and semantic evolution of musical terms in the English language, noting shifts in cultural significance that emerge in English translations of the texts. Drawing on interdisciplinary fields such as theology, cultural anthropology, musicology, and translation studies, this research reflects on the function of music within biblical texts. Ultimately, the study emphasizes the central role of music as a bridge between the earthly and the divine.

Keywords: close reading method, language in biblical texts, linguistic investigations, musical instruments, musical terminology

Silvija Sarapa

OGŠ Schola musica, Hrvatska

Lidija Detić

KeDobro, Hrvatska

MINDFULNESS KROZ ORFF SCHULWERK I HRVATSKU TRADICIJSKU GLAZBU

Ova radionica istražuje važnost elementarne glazbene aktivnosti kroz prizmu Orff Schulwerk pristupa, obogaćenog hrvatskom tradicijskom glazbom. Glavni cilj radionice je razviti dublje razumijevanje i svjesnost kroz osobno iskustvo što sudionike aktivno uključuje u kreativne aktivnosti poput improvizacije, ritmičkih igara i pjevanja. Na taj način, polaznici otkrivaju glazbene koncepte kroz osjetila i tjelesne radnje što dodatno potiče razvoj kreativnosti i mašte. Kombinirajući Orffov pristup s elementima hrvatske tradicijske glazbe, radionica nudi priliku za povezivanje s kulturnim nasljeđem kroz autentično i osobno glazbeno iskustvo. Aktivnosti su osmišljene tako da sudionici osvijeste svaki zvuk, ritam i pokret, koristeći jednostavne instrumente i glazbene elemente tradicijske baštine. Fokus je na tome da svaki sudionik postane dio kolektivnog stvaranja istražujući sadašnji trenutak kroz zvuk i pokret. Sudionici će kroz radionicu dobiti praktične alate za integraciju Orff pristupa u vlastiti rad, osobito u radu s djecom i mladima. Osim razvoja glazbenih vještina, ove aktivnosti pridonose emocionalnoj i socijalnoj povezanosti te jačaju osjećaj zajedništva. Radionica je prilika za istraživanje, opuštanje i kreativno izražavanje kroz dublje povezivanje s glazbom i kulturom.

Ključne riječi: Mindfulness, Orff Schulwerk, Elementarna glazba, Improvizacija, Ples i pokret

MINDFULNESS THROUGH ORFF SCHULWERK AND CROATIAN TRADITIONAL MUSIC.

This workshop explores the importance of elemental music-making through the Orff Schulwerk approach, enriched with Croatian traditional music. The main goal is to cultivate a deeper understanding and awareness through personal experience, actively engaging participants in creative activities such as improvisation, rhythmic games, and singing. In this way, participants discover musical concepts through their senses and body movements, further fostering creativity and imagination. By combining the Orff approach with elements of Croatian traditional music, the workshop offers a unique opportunity to connect with cultural heritage through an authentic and personal musical experience. The activities are designed to help participants become aware of each sound, rhythm, and movement, using simple instruments and elements of traditional music. The focus is on enabling each participant to be part of collective creation, exploring the present moment through sound and movement. Participants will gain practical tools for integrating Orff techniques into their own work, particularly when working with children and youth. Beyond developing musical skills, these activities also strengthen emotional and social bonds, fostering a sense of community. The workshop provides a space for exploration, relaxation, and creative expression through deeper connections with music and culture.

Keywords: Mindfulness, Orff Schulwerk, Elemental music, Improvisation, Dance and movement

Tomislav Seletković

OŠ kralja Tomislava, Zagreb, Hrvatska

GLAZBENE AKTIVNOSTI U ŠKOLSKIM KURIKULIMA OSNOVNIH ŠKOLA

U istraživanju se različite glazbene aktivnosti u odabranim školskim kurikulima osnovnih škola kategoriziraju pomoću sadržajne analize prema obilježjima. Školskim kurikulom oblikuje se strateški okvir djelovanja škole pripadajućim aktivnostima, programima i projektima. Cilj je rada pomoću analize dostupnih kurikulskih sadržaja povezanih s glazbenom umjetnošću, utvrditi jesu li planirane aktivnosti, koje su u okviru izvannastavnih, izvanškolskih aktivnosti te u međupredmetnim, interdisciplinarnim temama, programima i projektima, usmjerenе prema suvremenom pristupu učenju i poučavanju. Suvremeni pečat identitetu škole osigurava konstruktivistički, holistički, socijalno odgovoran, multikulturalan, refleksivan, globalan, ciljno orijentiran i otvoren pristup. Razradom dobivenih rezultata utvrdit će se imaju li glazbene aktivnosti istaknuta obilježja, kao i njihova zastupljenost.

Ključne riječi: glazbene aktivnosti, međupredmetne teme, projekti, suvremeni pristup, školski kurikulum

MUSIC ACTIVITIES IN THE PRIMARY SCHOOLS' CURRICULA

In the research, various music activities in selected primary school curricula are categorized based on their characteristics through content analysis. The school curriculum shapes the strategic framework of the school's activities, programs, and projects. The aim of the paper is to determine, through the analysis of available curricular content related to music art, whether the planned activities within extracurricular, out-of-school activities, and in cross-curricular, interdisciplinary themes, programs, and projects are directed towards a contemporary approach to learning and teaching. The contemporary identity of the school is ensured by a constructivist, holistic, socially responsible, multicultural, reflective, global, goal-oriented, and open approach. By elaborating on the obtained results, it will be determined whether the music activities have prominent features and how they are represented.

Keywords: contemporary approach, cross-curricular themes, music activities, projects, school curriculum

Ivana Senjan

*Gimnazija dr. Ivana Kranjčeva Đurđevac i Umjetnička škola
"Fortunat Pintarić" Koprivnica, Hrvatska*

UVOD U SPOZNAYNO-EMOCIONALNO SLUŠANJE GLAZBE

Radionica sa sudionicima Simpozija predstavlja praktični prikaz uvoda u spoznajno-emocionalno slušanje glazbe u srednjim školama. U središtu analize bit će slušatelj glazbe i njegove emocije te asocijacije koje nastaju tijekom slušanja. Prikazat će se osnove kritičkog mišljenja u glazbi, analizirati glazbene sastavnice, obilježja skladbe, izvedbe i interpretacije te načini i konteksti slušanja. Osim navedenoga analizirat će se i utjecajni čimbenici na osobne preferencije i odgovor na glazbu. Na primjeru G. Puccinija kao što je *Turandot* ili *Nessun dorma* detaljno će se prikazati način korištenja SEAS obrasca kao pomoćnog didaktičkog sredstva u spoznajno-emocionalnoj analizi skladbe s ciljem što boljeg shvaćanja i doživljaja skladbe te razvoja kritičkog mišljenja prema slušanome djelu.

Ključne riječi: kritičko mišljenje, nastava Glazbene umjetnosti, SEAS obrazac, spoznajno-emocionalno slušanje glazbe

INTRODUCTION TO COGNITIVE-EMOTIONAL LISTENING TO MUSIC

The workshop with the symposium participants presents a practical presentation of the introduction to cognitive-emotional listening to music in high schools. The focus of the analysis is on the listener of the music and the emotions and associations that arise when listening to it. The basics of critical thinking in music are presented, musical components, characteristics of musical works, performance and interpretation as well as ways and contexts of listening are analysed. In addition, the factors influencing personal preferences and reactions to music are also analysed. Using the example of G. Puccini's *Turandot* or *Nessun dorma*, the way of using the SEAS form as a didactic tool in the cognitive-emotional analysis of the musical piece is demonstrated with the aim of better understanding and experience, as well as the development of critical thinking towards the listened piece.

Keywords: cognitive-emotional listening to music, critical thinking, Music Art teaching, SEAS form.

Vesna Svalina

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

MOĆ GLAZBE U POTICANJU EMOCIONALNOG I SOCIJALNOG RAZVOJA DJECE

U glazbeno-pedagoškoj literaturi primarni naglasak često je stavljen na glazbu kao umjetničku formu, dok se značaj glazbe u razvoju djece promatra u kontekstu oblikovanja glazbenog ukusa te razvoja glazbenih sposobnosti putem slušanja i izvođenja kvalitetne glazbe. Iako je važno razvijati glazbene sposobnosti i vještine, ne smije se zanemariti širi potencijal glazbe u cjelovitom razvoju djece. Dok je glazba već prepoznata po svom utjecaju na kognitivni razvoj, posljednjih nekoliko desetljeća sve se više ističe njezina uloga u poticanju emocionalne ekspresije i socijalne interakcije, te kao alat za razvoj emocionalnih i socijalnih vještina. Ovaj rad istražuje učinke različitih glazbenih aktivnosti na socio-emocionalni razvoj djece, s posebnim naglaskom na učestalost i trajanje sudjelovanja u tim aktivnostima unutar i izvan školskog okruženja. Na temelju pregleda relevantne literature utvrđeno je da aktivno i kreativno bavljenje glazbom doprinosi razvoju socijalnih vještina, samosvijesti, emocionalne regulacije i empatije kod djece. Sudjelovanje u glazbenim aktivnostima dodatno poboljšava socijalnu interakciju, samopouzdanje i sposobnost emocionalnog izražavanja, posebno kod grupnih aktivnosti poput zajedničkog pjevanja ili sviranja u ansamblu. Također, utvrđeno je da dulje sudjelovanje u glazbenim aktivnostima dodatno potiče socio-emocionalni razvoj te poboljšava razumijevanje te upravljanje emocijama. Razumijevanje učinaka glazbenih aktivnosti pruža temelj za daljnja istraživanja i praktičnu primjenu, a njihova integracija u obrazovne programe i intervencije koje koriste glazbene aktivnosti može značajno doprinijeti cjelovitom socio-emocionalnom razvoju djece, posebno u ranim fazama djetinjstva.

Ključne riječi: djeca, glazbene aktivnosti, glazbeno obrazovanje, socio-

THE POWER OF MUSIC IN STIMULATING THE EMOTIONAL AND SOCIAL DEVELOPMENT OF CHILDREN

In music-pedagogical literature, the primary emphasis is often placed on music as an art form, while its importance in the child's development is viewed in the context of shaping musical taste and developing musical abilities through listening to and performing quality music. Although developing musical abilities and skills is important, the broader potential of music in the overall development of children should not be overlooked. While music is already recognized for its influence on cognitive development, in recent decades its role in encouraging emotional expression and social interaction, as well as its function as a tool for developing emotional and social skills, has garnered increasing attention. The present paper investigates the effects of various musical activities on the socio-emotional development of children, with special emphasis on the frequency and duration of participation in these activities both in and outside the school environment. Based on the relevant literature review, it has been determined that active and creative engagement with music contributes to the development of social skills, self-awareness, emotional regulation, and empathy in children. Participation in musical activities further enhances social interaction, self-confidence and the ability to express emotions, particularly in group settings such as singing together or playing in an ensemble. Moreover, longer participation in musical activities has been shown to further support socio-emotional development, improving emotional understanding and regulation. Understanding the effects of musical activities provides a foundation for further research and practical application. Integrating these activities into educational programs and interventions can significantly contribute to the holistic socio-emotional development of children, particularly in the early stages of

childhood.

Keywords: children, musical activities, musical education, socio-emotional development

Norbert Szabó¹, Rita Márfi², Tun Zaw Oo³, Krisztián Józsa⁴

^{1,2,3}*Institute of Education, Hungarian University of Agriculture and Life Sciences*

⁴*Institute of Education, University of Szeged*

Institute of Education, Hungarian University of Agriculture and Life Sciences

MUSICAL KNOWLEDGE AND ATTITUDES AT THE BEGINNING OF THE KINDERGARTEN AND ELEMENTARY TEACHER UNIVERSITY PROGRAMS

The declining musical knowledge among future kindergarten teachers and elementary school teachers has been evident in aptitude tests in Hungarian higher education for years (Turmezeyné, 2007). This situation necessitates a renewal of the methodology and content of university music courses. Therefore, this study aims to investigate the musical knowledge and attitudes of first-year university students. This survey was conducted to assess 122 first-year university students (25 studying in kindergarten training and 97 training for teaching roles) on their musical knowledge, attitudes, and prior music experiences (Nagyné & Szabó, 2023). In the findings, the measurement instrument for assessing musical knowledge demonstrated high reliability (Cronbach- $\alpha=0.97$). Notably, 90% of the students appreciated singing and music lessons during their elementary school studies. However, only 53% of the sample liked high school singing and music lessons. Additionally, 48% of students had previously studied an instrument, and 38% had sung in a choir. Students who had previously studied an instrument performed significantly better on the music test.

Furthermore, students majoring in teaching had a significantly better understanding of ABC musical notes than those majoring in kindergarten education. For 73% of students, the ability to read sheet music is important, while 74% emphasized the importance of singing clearly. However, only 53% of students believed that playing an instrument is important. Listening to music is considered important by 84% of students. Singing in the community was preferred by 48% of the students, 90% of the respondents indicated that they would like to improve their singing skills, and 79% of them would like to participate in university singing and music classes. Our survey provides valuable insights into music education. Based on the study results, the content of the university courses can be adapted to the needs of the students, thereby making the courses more motivating and effective.

Keywords: attitudes, higher education, input measurement, kindergarten teacher, musical knowledge

ZNANJE I STAVOVI O GLAZBI STUDENATA NA POČETKU SVEUČILIŠNIH STUDIJA ZA ODGOJITELJE U VRTIĆIMA I UČITELJE U OSNOVNIM ŠKOLAMA

Opadanje znanja o glazbi među budućim odgojiteljima u vrtićima i učiteljima u osnovnim školama evidentno je u testovima sposobnosti u mađarskom visokom obrazovanju već godinama (Turmezeyné, 2007). Ova situacija zahtijeva obnovu metodologije i sadržaja sveučilišnih glazbenih kolegija. Stoga ovo sitraživanje ima za cilj utvrditi znanje i stavove o glazbi studenata prve godine sveučilišnih studija. Rezultati su dobiveni provedbom upitnika među 122 studenta prve godine sveučilišnih studija (25 na studiju za odgojitelje i 97 na studiju za učitelje) o njihovom glazbenom znanju, stavovima i prethodnim glazbenim iskustvima (Nagyné & Szabó, 2023). Mjerni instrument za procjenu glazbenog znanja pokazao je visoku pouzdanost (Cronbach- $\alpha=0.97$). 90% studenata značajnim je ocijenilo pjevanje i nastavu glazbe tijekom osnovnoškolskog obrazovanja. Međutim, samo je 53% ispitanika izrazilo zadovoljstvo srednjoškolskom nastavom pjevanja i

glazbe. Dodatno, 48% studenata je prethodno učilo svirati neki instrument, a 38% je pjevalo u zboru. Studenti koji su prethodno učili svirati instrument postigli su značajno bolje rezultate na glazbenom testu. Nadalje, studenti koji se školuju za učitelje imali su značajno bolje razumijevanje notnog pisma od onih koji se školuju za odgojitelje. Za 73% studenata, sposobnost čitanja notnog zapisa je važna, dok je 74% naglasilo važnost intonativno čistog pjevanja. Međutim, samo 53% studenata smatra da je sviranje instrumenta važno. Slušanje glazbe smatra važnim 84% studenata. Pjevanje u zajednici preferiralo je 48% studenata, 90% ispitanika je naznačilo da bi željeli poboljšati svoje pjevačke vještine, a 79% njih bi željelo sudjelovati u sveučilišnim satovima pjevanja i glazbe. Ovo istraživanje pruža vrijedne uvide u glazbeno obrazovanje. Na temelju rezultata istraživanja, sadržaj sveučilišnih kolegija može se prilagoditi potrebama studenata, čime bi kolegiji postali motivirajući i učinkovitiji.

Ključne riječi: glazbeno znanje, odgojitelj u vrtiću, stavovi, ulazno mjerjenje, visoko obrazovanje

Zrinka Šimunović

Sveučilište u Slavonskom Brodu, Odsjek za izobrazbu učitelja i odgojitelja, Slavonski Brod, Hrvatska

Magdalena Krnjak

*Centar za pružanje usluga u zajednici Mali dom, Zagreb,
Hrvatska*

OPERA ZA DJECU: RAZVOJ KULTURNE SVIJESTI KROZ INTEGRACIJU GLAZBE I KAZALIŠTA

U posljednjih nekoliko desetljeća, sve više opernih institucija širom svijeta uvodi edukativne programe kako bi djecu upoznali s opernim žanrom. Repertoar ovih predstava uključuje djela skladana posebno za djecu, kao i adaptacije poznatih djela iz univerzalnog opernog repertoara prilagođene dječjoj publici. Izloženost kvalitetnoj glazbi, integriranoj u priče prilagođene dječjoj razini razumijevanja, pokazala se kao učinkovit način za razvijanje ljubavi prema finoj umjetnosti. Ovo će istraživanje ispitati različite pristupe i strategije koje mogu doprinijeti uvođenju djece u svijet opere. U radu će biti predstavljeni primjeri programa nekoliko hrvatskih kazališta koja su uvrstila opere za djecu, kao i rezultati polustrukturiranih intervjua s redateljima i producentima tih opernih djela. Detaljno će se analizirati sljedeće opere priređene za djecu: *Postolar i vrag*, *Ero s onoga svijeta*, *Vještica Hillary ide u operu* i *Regoč*. Rad će nastojati odgovoriti na pitanja o izazovima i specifičnostima pripreme i izvedbe opera za najmlađu publiku. Ovo istraživanje je važno za poticanje razvoja dječje operne scene u Hrvatskoj te za popularizaciju dječje opere kao vrijednog programa koji može značajno pridonijeti kvalitetnijem razvoju, odgoju i obrazovanju djece.

Ključne riječi: djeca, obrazovanje, opera, publika

OPERA FOR CHILDREN: DEVELOPING CULTURAL AWARENESS THROUGH THE INTEGRATION OF MUSIC AND THEATRE

In recent decades, an increasing number of opera institutions worldwide have introduced educational programs aimed at familiarizing children with the opera genre. The repertoire of these performances includes works composed specifically for children, as well as adaptations of well-known pieces from the universal opera repertoire tailored to young audiences. Exposure to high-quality music, integrated into stories adapted to children's level of understanding, has proven to be an effective way to foster a love for the fine arts. This research will examine various approaches and strategies that can help introduce children to the world of opera. The paper will present examples of programs from several Croatian theatres that have included operas for children, along with the results of semi-structured interviews with the directors and producers of these operatic works. The following operas arranged for children will be analysed in detail: *Postolar i vrag* (The Shoemaker and the Devil), *Ero s onoga svijeta* (Ero the Joker), *Vještica Hillary ide u operu* (Witch Hillary Goes to the Opera), and *Regoč*. This research is important for encouraging the development of the children's opera scene in Croatia and for popularizing children's opera as a valuable program that can significantly contribute to better development, upbringing and education of children.

Keywords: children, education, opera, audience

Judit Váradi

Faculty of Music, University of Debrecen, Hungary

Bella Héjja

Franz Liszt Academy of Music, Budapest, Hungary

Gabriella Józsa

Károli Gáspár University of the Reformed Church, Faculty of Pedagogy, Nagykőrös Hungary

THE ROLE OF PARENTS IN MUSIC STUDIES AND CAREER CHOICE

The family, as the first community in a child's life, is not only important for the acquisition of family patterns. The family plays a decisive role in the upbringing of a child in the arts, in fostering their love for the arts, and in solving the tasks and sometimes difficulties that go hand in hand with their studies. Parents play an important role in children's artistic education, both consciously and through generational legacies. In addition to Bourdieu's concept of human capital, the existence of cultural capital is also very important. Children's attitudes toward music learning are influenced by the musical biographies of family members, the number of musical instruments in the parental home, the music-listening habits in the home, the musical activities they engage in together, and the role and prestige of music in the family (Péter, Radócz & Mike 2020; Váradi 2023). The choice of school is a matter for parents at the primary school level, and although at the secondary school level the will and interest of the adolescent usually prevail, parents remain active participants in the decision-making process (Héjja 2018, 2022). The aim of our research is to explore the individuals and factors that motivate music learning among vocational high school students ($N=306$), the artistic environment in their homes during childhood, and the role of parents in artistic activities. Consistent with our previous research, our results show that music learning started, on the one hand, through the students' own volition, but on the other hand, it was significantly influenced by their parents, whose educational

attainment was significantly related to the child's motivation to learn music. The role of the mother is more significant in terms of the artistic environment at home. The higher the mother's educational level, the more likely she is to support and encourage the child's artistic pursuits. As the role of parents is of paramount importance when choosing a career, music teachers consider the role of parental involvement and cooperation to be important.

Keywords: career choice, cultural family capital, music education, parents' involvement

ULOGA RODITELJA U GLAZBENOM OBRAZOVANJU I IZBORU BUDUĆEG ZANIMANJA DJETETA

Obitelj, kao prva zajednica u životu djeteta, nije važna samo za usvajanje obiteljskih obrazaca. Ona igra odlučujuću ulogu u odgoju djeteta u umjetnosti, u poticanju njihove ljubavi prema umjetnosti i u rješavanju zadataka i ponekad poteškoća koje idu ruku pod ruku s glazbenim obrazovanjem. Roditelji igraju važnu ulogu u umjetničkom obrazovanju djece, kako svjesno tako i kroz generacijsko nasljeđe. Osim Bourdieuovog koncepta ljudskog kapitala, vrlo je važna i prisutnost kulturnog kapitala. Stavovi djece prema učenju glazbe pod utjecajem su glazbenih biografija članova obitelji, broja glazbenih instrumenata u roditeljskom domu, navika slušanja glazbe kod kuće, glazbenih aktivnosti u kojima sudjeluju zajedno te uloge i prestiža glazbe u obitelji (Péter, Radócz & Mike 2020; Váradi 2023). Izbor škole je stvar roditelja na razini osnovne škole, iako na razini srednje škole volja i interes adolescenta obično prevladavaju, roditelji ostaju aktivni sudionici u procesu donošenja odluka (Héjja 2018, 2022). Cilj ovog istraživanja je istražiti pojedince i čimbenike koji motiviraju učenje glazbe među učenicima glazbenih srednjih škola ($N=306$), umjetničko okruženje u njihovim domovima tijekom djetinjstva i ulogu roditelja u umjetničkim aktivnostima. U skladu s prethodnim istraživanjima rezultati su pokazali da je učenje glazbe započelo osobnim interesom učenika, ali je bilo pod utjecajem njihovih roditelja čija su obrazovna

postignuća bila značajno povezana s motivacijom djeteta za učenje glazbe. Uloga majke je značajnija u smislu umjetničkog okruženja kod kuće. Što je viša razina obrazovanja majke to je vjerojatnije da će podržati i poticati umjetničke zahtjeve djeteta. Kako je uloga roditelja od iznimne važnosti pri odabiru karijere, učitelji glazbe smatraju da je uloga roditeljskog uključivanja i suradnje važna.

Ključne riječi: glazbeno obrazovanje, izbor karijere, kulturni obiteljski kapital, roditeljski angažman

Denis Vasilj

Glazbena škola Zlatka Balokovića

Ivan Batoš

Sveučilište Sjever

GLAZBENO OBRAZOVANJE U KONTEKSTU SUVRMEENE GLAZBENO-IZVOĐAČKE DJELATNOSTI

Posljednjih nekoliko desetljeća zapažamo ekspanziju i dominaciju raznih oblika popularne glazbe. Trenutna situacija na području popularne glazbe pokazuje nam da je sve više mlađih ljudi implementirano u taj segment glazbene djelatnosti. Zasigurno najveću grupaciju u toj kategoriji čine pjevači, koji kroz različitu izričajnu praksu postaju nositelji i moderatori jedne sfere suvremene popularne kulture i glazbeno-izvođačke djelatnosti. Analizom postojećeg sustava glazbenog obrazovanja pjevača u okviru institucija općeg i glazbenog obrazovanja, te raznih oblika privatne poduke, ukazat će se na nepostojanje formalnog institucionalnog glazbenog obrazovanja u Republici Hrvatskoj za navedenu skupinu glazbenika. Manjak sustavno educiranih pjevača popularne glazbe glavna je prepreka ka pozitivnim impulsima razvoja te vrste glazbe u Hrvatskoj i ostvarivanju preduvjeta za ravnnopravan dijalog sa svjetskim kretanjima. Kako suvremeno glazbeno tržište stavlja pred pjevače popularne glazbe pluriperspektivne zahtjeve, neophodno je ukazati na potrebu za novim interdisciplinarnim pristupom u njihovoј cijelovitoj edukaciji u okviru postojećih institucija, te otvoriti puteve ka stvaranju novih. Davanjem smjernica za uži specijalizirani program prilagođen potrebama obrazovanja pjevača popularne glazbe, ovaj će rad pokazati kako je moguće komplementirati takav program u postojeće obrazovne institucije, te ga ostvariti kroz novu institucionalnu formu. Ujedno je ovo i poziv svim institucijama i organizatorima glazbenog djelovanja, glazbenim pedagozima i kompetentnim stručnjacima na suradnju u potrazi za novim, originalnim i nadasve osuvremenjenim smjerom obrazovanja dionika popularne glazbe kao sfere istinske masovne kulture.

Ključne riječi: pjevači popularne glazbe, institucije glazbenog obrazovanja, glazbeno-izvođačka djelatnost, suvremena popularna kultura

MUSIC EDUCATION IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY MUSIC PERFORMANCE ACTIVITIES

In the last few decades, we have noticed the expansion and dominance of various forms of popular music. A closer look into the current situation in the field of popular music shows that increasing number of young people participate in this segment of the music industry. Certainly, the largest group in this category are singers, who, through different expressive practices, become the bearers and moderators of one large segment of contemporary popular culture and musical performing activity. Through an analysis of the existing system of music education for singers, within general and music education institutions, as well as various forms of private music tuition, we will point the absence of formal music education in Croatia for this group of musicians. The lack of systematically educated singers of popular music is the main obstacle to the positive impulses and progress of this type of music in Croatia and the achievement of prerequisites for an equal dialogue with international trends. As the contemporary music market makes multi-perspective demands on singers of popular music, it is necessary to point out the need for a new interdisciplinary approach in their comprehensive education within existing institutions, and open the way to new ones. By giving directions for a specialized curriculum adapted to the needs of the popular music singers' education, this paper will show the possibility of implementing such a curriculum in the existing educational programs, or its realization through a new institutional form. This paper is also an invitation to all institutions and organizations dealing with music, music educators and qualified experts. Together we should find new, original and advanced direction ways of educating all participants in the modern popular music as an important segment of contemporary mass culture.

Keywords: popular music singers, music education institutions, musical performing activities, contemporary popular culture

Isabelle Vidajić i

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište

Jurja Dobrile u Puli, Pula, Hrvatska, TV Nova Pula

Lada Duraković

Muzička akademija, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

GLAZBENOOBRAZOVNE INSTITUCIJE I LOKALNA TELEVIZIJA: SURADNIČKA PRAKSA

Medijska prezentacija od iznimne je važnosti za vidljivost visokoobrazovnih institucija, pridonosi njihovoј boljoј promociji, ukazuje na njihovu angažiranost u društvenom i kulturnom životu, čime privlači potencijalne studente. Razvijanje vještina promocije i javnog nastupa studentima omogućava da učinkovitije predstave svoje projekte i dostignuća široj javnosti, što može rezultirati prilikama za buduće profesionalne angažmane. Profesorima, s druge strane, pomaže u usmjeravanju pažnje na njihova istraživanja, umjetnički i nastavni rad, čime ojačavaju vlastitu reputaciju i doprinose popularizaciji znanosti i umjetnosti. Kroz analizu televizijskog sadržaja lokalne medijske kuće *TV Nova* rad tematizira praćenje glazbenih događanja u Puli, s naglaskom na rad Muzičke akademije. Rezultati analize pokazuju da medijska pokrivenost može značajno doprinijeti promociji glazbenih događaja, informiranosti i zainteresiranosti šire javnosti i budućih studenata za rad te obrazovne institucije te poboljšati međusobnu povezanost akademske javnosti i šire zajednice. Osim doprinosa vidljivosti Akademije, sudjelovanje u televizijskim emisijama predstavlja i vrijedan alat za profesionalni razvoj studenata i profesora, osnažuje ih i motivira na daljnje inicijative te doprinosi razvoju glazbenog obrazovanja, potičući primjenu novih pristupa učenju i poučavanju.

Ključne riječi: televizija, *TV Nova*, lokalni mediji, Muzička akademija u Puli, studenti, profesori

BRIDGING MUSIC EDUCATION AND LOCAL MEDIA: A CASE OF COLLABORATIVE PRACTICE

Presentation in the media plays a decisive role in increasing the visibility and promotion of higher education institutions. It not only raises their institutional profile, but also emphasises their involvement in social and cultural life, thus attracting potential students. By developing publicity and public speaking skills, students can better present their projects and achievements to a wider audience, which can lead to future career opportunities. It is helpful for professors to draw attention to their research, artistic work and teaching, thereby enhancing their professional reputation and contributing to the popularisation of science and art. By analysing television content produced by the local media company „TV Nova“, this article examines the coverage of musical events in Pula, with a focus on the work of the Academy of Music. The results of the analysis show that media coverage can significantly contribute to the promotion of music events, increase public awareness and interest - including among prospective students – and improve the connection between the academic community and the wider society. Participation in television programmes not only contributes to the visibility of the Academy, but is also a valuable tool for the professional development of students and faculty members. It empowers and motivates them to engage in further initiatives, while contributing to the advancement of music education by encouraging the implementation of innovative approaches to teaching and learning.

Keywords: television, TV Nova, local media, Academy of Music in Pula, students, professors

Sabina Vidulin

Muzička akademija u Puli

Valnea Žauhar

Filozofski fakultet u Rijeci

SLUŠANJE GLAZBE U NASTAVI GLAZBENE UMJETNOSTI: UČENIČKA PERSPEKTIVA

Slušanje glazbe u nastavi Glazbene umjetnosti (GU) predstavlja osnovno područje odgojno-obrazovnoga rada koji se realizira putem domene A (slušanje i upoznavanje glazbe) i C (glazba u kontekstu). Upravo se kroz to područje, osim stjecanja i unaprjeđenja (glazbenih) znanja i umijeća, može poticati estetski razvoj učenika/učenica, razviti svijest o očuvanju povijesno-kulturene baštine, ali i proširiti njihov kulturno-umjetnički svjetonazor te (glazbeni) identitet. Uvažavajući ciljeve Predmetnog kurikuluma za nastavu GU (MZO, 2019), u novoj se vrsti i strategiji slušanja glazbe (spoznajno-emocionalnoj) ciljevi, zadaci i svrha slušanja proširuju te vode ka tome da mladi intenzivnije prožive i razumiju umjetničku glazbu (Vidulin, Plavšić i Žauhar, 2020, Senjan i Vidulin, 2023). Polazeći od doživljavanja djela, analize, povezivanja podataka o djelu i skladatelju/skladateljici s vlastitim životnim primjerima teži se oblikovanju kritičkoga mišljenja, kultiviranju glazbenoga ukusa, ali i boljem upoznavanju sebe. Doživljaji učenika i učenica o slušanoj glazbi te satu GU ispitani su u dva istraživanja. U jednome istraživanju ($N = 558$) ispitani su emocionalni doživljaj i razmišljanja tijekom spoznajno-emocionalnog slušanja glazbe. U drugome istraživanju ($N = 495$) uspoređeni su zadovoljstvo na satu GU kada se u njemu primjenjuje tzv. standardno (većinom spoznajno, analitičko) i spoznajno-emocionalno slušanje. U oba istraživanja prikupljeni su odgovori na pitanja otvorenog tipa. Upitani o emocionalnom doživljaju, mladi su naveli širok spektar afektivnih stanja (npr. smirenost, nostalgija, sreća) koja se mogu povezati s karakteristikama slušanih glazbenih djela. Kada su pisali o vlastitim razmišljanjima, odgovori su se odnosili uglavnom na asocijacije (npr. slike prirode), ali i na promišljanja o samim djelima, izvedbi i

skladateljima, te osjećajima. Nadalje, rezultati su pokazali kako učenici i učenice cijene priliku da glazbu na nastavi slušaju posvećeno neovisno o pristupu slušanju. Također, naveli su da im se sviđa aktivnost slušanja glazbe pri čemu jezadovoljstvo veće u grupi u kojoj se primjenjuje spoznajno-emocionalno slušanje. Navedeni rezultati impliciraju kako je aktivnost slušanja glazbe važan aspekt održavanja nastave GU.

Ključne riječi: analitičko slušanje, doživljaj, razmišljanja, spoznajno-emocionalno slušanje, sviđanje

MUSIC LISTENING IN MUSIC ART CLASS: THE STUDENTS' PERSPECTIVE

Listening to music includes several dimensions, of which the emotional and cognitive dimensions are elaborated in this paper. Students' experiences about the music they listened to and about the Music Arts (MA) lesson were examined in two surveys conducted in grammar schools in Croatia. In the first survey ($N = 495$), it was compared how much young people liked the compositions listened to in class and the MA lesson when the so-called standard (mostly cognitive, analytical) and cognitive-emotional music listening were implemented. In the second survey ($N = 558$), the emotional experience and thoughts during cognitive-emotional music listening were explored. In both surveys answers to closed and open type questions were collected. In the first survey students stated that they liked music listening in the MA class, that it was interesting and stimulating, but they preferred it and found it more interesting and stimulating when it was conducted according to the cognitive-emotional approach compared to the standard. They also liked the compositions they listened to, but unlike the lesson liking, liking of the compositions was equal regardless of the listening approach. In the second survey, when asked about their emotional experience, young people mentioned a wide range of affective states (eg., calmness, nostalgia, happiness) that can be associated with the characteristics of the music they had listened to. When they wrote about their thoughts

while listening to music, the answers were mainly related to associations (eg., images of nature), but also to reflections on the compositions, performances, composers, and feelings. The results of both surveys showed that students valued the opportunity of devoted music listening in class. The results imply that music listening is an important aspect of MA lessons and that the approach to music listening can somewhat differently impact experiences.

Keywords: cognitive-emotional listening, lesson experience, liking, multimodal listening, music experience

Silvana Vulas

Osnovna glazbena škola "Lovro pl. Matačić" Omiš

KOMPARACIJA PROGRAMA GUDAČKIH INSTRUMENATA U KLASIČNOM I FUNKCIONALNOM PROGRAMU GLAZBENIH ŠKOLA

Ovaj rad uspoređuje nastavni plan i programe za gudačke instrumente (violina, viola, violončelo i kontrabas) u osnovnim i srednjim glazbenim školama (klasični program glazbenih škola) s nastavnim planovima i programima za gudačke instrumente unutar funkcionalne glazbene pedagogije. Prikazana je komparacija obrazovnih programa, broj nastavnih sati po predmetu te usporedba nastavnih planova i programa za osnovne i srednje glazbene i osnovne plesne škole (NN 102/2006, NN 18/2018, NN 121/2017) prema sadržaju i ispitnim zahtjevima. Analiziran je ukupni broj učenika osnovnih škola u Republici Hrvatskoj za školsku godinu 2021./2022. (MZOM, Školski e-Rudnik) i uspoređen s ukupnim brojem učenika osnovnih glazbenih škola, pripremnih razreda te učenika koji pohađaju nastavu gudačkih instrumenata. *Nastavni plan i program funkcionalne muzičke pedagogije* pristupa oblikovanju zadatka progresivno, uz jasna metodička obrazloženja, utvrđene ishode i ispitne zahtjeve. Jednostavnost, koja bi kod promatrača mogla izazvati dojam sporosti ili podilaženja učeniku u krajnjim dimenzijama obrazovanja, zapravo pokazuje svoju svrhu kroz jasno definirane zadatke. Dosljednost programa tijekom cijelog školovanja u osnovnim i srednjim glazbenim školama ključna je za stvaranje pozitivnog ozračja funkcionalne muzičke pedagogije. Neusklađenost nastavnih planova za gudačke instrumente u Republici Hrvatskoj, osobito u pogledu ispitnih zahtjeva, dovodi do nesporazuma među učiteljima i školama, što rezultira različitim tumačenjima i adaptacijama programa u obrazovnim institucijama. Uloga nastavnika kao sukreatora motivacije učenika ključna je za proces promjena u obrazovanju, a glazbena škola ističe se kao prostor u kojem se susreću mašta i stvarnost, gdje živući zvuk ulazi u kontekst napisane note.

Ključne riječi: funkcionalna muzička pedagogija, glazbena pedagogija, glazbene škole, gudački instrumenti, nastavni planovi i programi

COMPARISON OF STRING INSTRUMENT PROGRAMS IN CLASSICAL AND FUNCIONAL PROGRAMO OF MUSIC

This paper presents a comparative analysis of the curricula and programmes for string instruments (violin, viola, cello, and double bass) in primary and secondary music schools (classical music education) and those within functional music pedagogy. It examines educational programmes, the allocation of teaching hours per subject, and the curricula of primary and secondary music and dance schools in the Republic of Croatia (OG 102/2006, OG 18/2018, OG 121/2017), with a particular focus on content and examination requirements within these educational frameworks. The study also includes an analysis of the total number of primary school students in Croatia during the 2021/2022 academic year (MZOM, Školski e-Rudnik), compared with the number of students enrolled in elementary music schools and preparatory classes, as well as the total number of string instrument students. The curriculum within functional music pedagogy is characterised by a progressive approach, offering clearly defined tasks with methodical explanations, specified learning outcomes, and examination requirements. While its simplicity may initially appear to limit progress, it is in fact structured to promote a comprehensive understanding of musical tasks. The consistency of the programme throughout the entire course of study in elementary and secondary music schools is a critical factor in fostering a positive learning environment within functional music pedagogy. In contrast, inconsistencies in the curricula for string instruments in Croatia, particularly regarding examination requirements, often lead to confusion among educators and institutions, resulting in varied interpretations and adaptations within individual schools. Central to

the process of educational change is the teacher, who plays a pivotal role as a co-creator of student motivation, highlighting the music school as a space where imagination and reality intersect, with live sound contextualised within written notation.

Keywords: functional music pedagogy, music pedagogy, music schools, music pedagogy, string instruments, curricula

Liu Yihan¹, Norbert Szabó², Krisztián Józsa³

¹*University of Szeged Doctoral School of Education,*

²*Institute of Education, Hungarian University of Agriculture and Life Sciences*

Institute of Education, University of Szeged

³*Institute of Education, Hungarian University of Agriculture and Life Sciences*

CHINESE STUDENTS' FIRST EXPERIENCES ON THE MUSIC ISLAND APPLICATION

Digital tools are increasingly integrated into educational settings, with studies highlighting their potential to enhance engagement and learning outcomes (Smith et al., 2019). In music education specifically, such tools can significantly boost motivation, skill acquisition, and comprehension of music theory (Jones & Lee, 2020). This study explores the initial experiences of Chinese elementary students using Music Island, a digital learning application adapted from a Hungarian music education tool. Rooted in Kodály's educational principles, Music Island emphasizes skill development through singing and rhythmic score reading (Sloboda, 1976, 1984), and is designed for lower-grade students to enhance music perception, reproduction, and positive learning attitudes (Szabó et al., 2021). To assess the app's cultural adaptability, the pilot study was conducted in a music class of a Chinese elementary school, followed by a post-study questionnaire. The questionnaire's design, which referenced some factors from the GUESS scale (Phan et al., 2016), was administered to 125 students. This evaluated students' interest in digital music tools, comprehension of music content, and ease of app use. Collected responses were statistically analyzed, identifying both effective aspects and areas needing adjustment. The analysis revealed that 98% of students preferred learning music through Music Island and expressed a desire for more time to use it. Based on this analysis, enhancements to Music Island's user interface, instructional content, and cultural elements have already been implemented to better align

with Chinese students' learning preferences and needs. This study not only highlights the importance of cultural adaptation in educational technology but also contributes to the ongoing refinement of Music Island, supporting a more engaging and accessible digital tool for music education in China. Future work will further assess the tool's long-term impact on motivation and the development of music skills.

Keywords: Chinese students, digital tool, elementary school, Music Island application, Music class

PRVA ISKUSTVA KINESKIH UČENIKA S DIGITALNOM APLIKACIJOM MUSIC ISLAND

Digitalni alati sve se više integriraju u obrazovne okvire, a istraživanja ističu njihov potencijal za poboljšanje uključenosti i ishoda učenja (Smith et al., 2019). U glazbenom obrazovanju takvi alati mogu značajno povećati motivaciju, stjecanje vještina i razumijevanje glazbene teorije (Jones & Lee, 2020). Ovaj rad istražuje početna iskustva kineskih osnovnoškolaca s digitalnom aplikacijom Music Island, digitalnim alatom za učenje prilagođenim prema mađarskom glazbenom obrazovnom digitalnom alatu. Utemeljena na Kodályjevim obrazovnim principima, Music Island naglašava razvoj vještina kroz pjevanje i čitanje ritma (Sloboda, 1976, 1984), a osmišljena je za učenike nižih razreda osnovne škole kako bi poboljšala percepciju glazbe, reprodukciju i pozitivne stavove prema učenju (Szabó et al., 2021). Kako bi se procijenila kulturna prilagodljivost aplikacije, provedeno je pilot istraživanje u glazbenom razredu kineske osnovne škole, nakon čega su učenici ispunili upitnik. Upitnik je osmišljen prema GUESS skali (Phan et al., 2016) i proveden među 125 učenika. Upitnikom se analizirao interes učenika za digitalne glazbene alate, razumijevanje glazbenog sadržaja i jednostavnost korištenja aplikacije. Prikupljeni odgovori statistički su analizirani, otkrivajući učinkovite aspekte i područja koja trebaju prilagodbu. Analiza je pokazala da 98% učenika preferira učenje glazbe putem Music Islanda i izražava želju za dužim korištenjem aplikacije. Na temelju rezultata ovog istraživanja

već su implementirana poboljšanja korisničkog sučelja, obrazovnog sadržaja i kulturnih elemenata Music Islanda kako bi se bolje uskladila s preferencijama i potrebama kineskih učenika. Ovo istraživanje ne samo da ističe važnost kulturne prilagodbe u obrazovnoj tehnologiji, već i doprinosi stalnom usavršavanju aplikacije Music Island. Buduća istraživanja mogla bi procijeniti dugoročni utjecaj ovoga digitalnog alata na motivaciju i razvoj glazbenih vještina kod učenika.

Ključne riječi: aplikacija Music Island, digitalni alat, glazbeni razred, kineski učenici, osnovna škola

Sonja Zdravkova-Djeparoska

Fakultet glazbene umetnosti

THE IMPACT OF DANCE EDUCATION ON THE DEVELOPMENT OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS

Dance education, at least in Macedonia, has been largely neglected within the primary school curriculum, with the exception of a single optional subject. In contrast to this oversight, the recent educational reform has resulted in the integration of Music and Art into a unified subject called Art. Whilst this approach is prevalent in Macedonia, many developed countries advocate for the segmentation of artistic subjects and the inclusion of dance as a fundamental component of education at various levels, often supported by multi-year programs. The question arises: Should dance be established as an independent subject, and what advantages would such a pedagogical approach offer? The answer is undoubtedly affirmative. Dance has been recognized for its significant positive impact on student development. The benefits are manifold. In order to obtain a more comprehensive understanding, I have categorized the positive impacts of this educational approach into several distinct groups. Firstly, dance training methods have been shown to significantly enhance students' memory processes. Secondly, these methods contribute to the development of coordination and motor skills. Thirdly, the substantial effect of dance serves as a potent stimulus for creative development. Given the increase in aggression and negative emotions in contemporary society, research has demonstrated the beneficial psychological effects of dance. The presentation will outline dance forms suitable for various age groups and detail the associated methodologies. To substantiate these claims, I will present relevant scientific research conducted in recent years, which has yielded specific, quantifiable results.

Keywords: dance, education, effects, elementary school, students

UTJECAJ PLESNOG OBRAZOVANJA NA RAZVOJ UČENIKA OSNOVNE ŠKOLE

Plesno obrazovanje u Makedoniji slabo je zastupljeno u nastavnim planovima i programima osnovnog obrazovanja (s izuzetkom jednog izbornog predmeta). Naprotiv, posljednjom reformom koja je provedena kod nekih predmeta umjetničkog profila, konkretno u nastavi glazbe, tjedni fond sati je smanjen. Za razliku od ove situacije, u mnogim razvijenijim zemljama umjetnosti su segmentirane u različite obrazovne predmete, a ples je uključen u različite stupnjeve obrazovanja s višegodišnjim programima. Postavlja se pitanje je li plesna umjetnost potrebna kao samostalan predmet i kakva je korist ovakve nastave? Odgovor je naravno potvrđan, ples ima velike pozitivne učinke na razvoj mlade populacije. Prednosti su brojne. Kako bi se dobila jasna i preciznija slika, pozitivnih učinaka ovog učenja učinci su razvrstani u nekoliko skupina. U prvoj je skupini prikazan učinak razvoja memorijskih procesa kod učenika koji se postiže metodama koje se koriste u plesnom treningu. Druga skupina učinaka odnosi se na razvoj koordinacije i motorike. Sljedeći značajan učinak je razvoj kreativnosti. U suvremenom svijetu sve se češće susrećemo s agresijom i negativnim emocijama. Provedena istraživanja pokazuju da ples i u ovom segmentu ima pozitivan učinak. U izlaganju će biti navedene plesne forme koje odgovaraju različitim uzrastima te metodologija njihovog proučavanja. Izneseno će biti potkrijepljeno znanstvenim istraživanjima u ovom području koja se provode posljednjih godina i daju mjerljive rezultate.

Ključne riječi: ples, obrazovanje, učinci, metode

